

BIULETYN

CENTRALNEJ RADY ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH

1965

Warszawa, dnia 10 kwietnia 1965 r.

Nr 2

SPIS TREŚCI

Dział A

	Str.
Poz. 18 — uchwała XI Plenum Centralnej Rady Związków Zawodowych z dnia 16 grudnia 1964 r. w sprawie udziału związków zawodowych i samorządu robotniczego w przygotowaniu 5-letniego planu rozwoju gospodarki narodowej w latach 1966—1970 oraz zabezpieczenia wykonania planu w roku 1965	39
„ 19 — uchwała XI Plenum Centralnej Rady Związków Zawodowych z dnia 16 grudnia 1964 r. w sprawie udziału związków zawodowych i samorządu robotniczego w wykrywaniu rezerw produkcyjnych ze szczególnym uwzględnieniem rezerw w gospodarce materiałowej	41
„ 20 — uchwała XI Plenum Centralnej Rady Związków Zawodowych z dnia 16 grudnia 1964 r. w sprawie dalszej realizacji uchwały V Kongresu Związków Zawodowych w latach 1965—1966	42

Dział B

Poz. 21 — ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (wyciąg)	43
„ 22 — ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Przepisy wprowadzające Kodeks postępowania cywilnego (wyciąg)	50
„ 23 — rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 listopada 1964 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie tworzenia funduszu zakładowego w przedsiębiorstwach wykonawstwa inwestycyjnego i geologicznych	51
„ 24 — rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 listopada 1964 r. w sprawie tworzenia funduszu zakładowego na rok 1964 w przedsiębiorstwach przemysłowych wchodzących w skład Zjednoczenia Przemysłu Budowy Maszyn Ciężkich	52
„ 25 — uchwała Rady Państwa z dnia 18 listopada 1964 r. w sprawie ustalenia stanowisk, kwalifikacji i uposażeń pracowników administracyjnych Sądu Najwyższego	53
„ 26 — uchwała Rady Państwa z dnia 18 listopada 1964 r. w sprawie uposażeń sędziów i członków Biura Orzecznictwa Sądu Najwyższego	55
„ 27 — uchwała Rady Państwa z dnia 18 listopada 1964 r. o zmianie uchwały w sprawie stanowisk służbowych i uposażeń pracowników prokuratorskich	56
„ 28 — uchwała Rady Państwa z dnia 18 listopada 1964 r. w sprawie uposażeń pracowników administracyjnych Generalnej Prokuratury	57

	Str.
Poz. 29 — uchwała Nr 336 Rady Ministrów z dnia 3 listopada 1964 r. w sprawie wynagrodzenia za udział w posiedzeniach komisji powołanych przez prezydium rad narodowych na podstawie przepisów o orzecznictwie karno-administracyjnym . . .	60
„ 30 — uchwała Nr 337 Rady Ministrów z dnia 4 listopada 1964 r. w sprawie ustanowienia i nadawania odznaki „Za wzorową pracę w służbie weterynaryjnej” . . .	60
„ 31 — uchwała Nr 401 Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 1964 r. zmieniająca uchwałę w sprawie zasad wynagradzania pracowników zatrudnionych w zjednoczeniach (jednostkach równorzędnych) grupujących państwowe przedsiębiorstwa przemysłowe i budowlano-montażowe	61
„ 32 — rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 2 grudnia 1964 r. w sprawie dodatków funkcyjnych dla sędziów w sądach ubezpieczeń społecznych	61
„ 33 — zarządzenie Nr 85 Prezesa Rady Ministrów z dnia 9 grudnia 1964 r. w sprawie zmian w wykazie jednostek organizacyjnych uprawnionych do tworzenia funduszu na finansowanie wydatków za osiągnięcia ekonomiczne załóg w niektórych państwowych jednostkach organizacyjnych	62
„ 34 — zarządzenie Ministrów Gospodarki Komunalnej oraz Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 29 września 1964 r. w sprawie warunków i trybu świadczenia zabiegów balneologicznych i fizykoterapeutycznych, wykonywanych przez łaźnie komunalne (wyciąg)	62
„ 35 — zarządzenie Ministrów Szkolnictwa Wyższego, Oświaty, Zdrowia i Opieki Społecznej oraz Przewodniczącego Głównego Komitetu Kultury Fizycznej i Turystyki z dnia 16 października 1964 r. w sprawie zasad i warunków tworzenia w szkołach wyższych asystenckich studiów przygotowawczych (wyciąg)	66
„ 36 — zarządzenie Ministra Szkolnictwa Wyższego z dnia 16 października 1964 r. w sprawie ustalenia wzoru umowy o stypendium fundowane na kierunkach studiów objętych przepisami o zatrudnianiu absolwentów szkół wyższych (wyciąg)	67
„ 37 — zarządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 17 listopada 1964 r. w sprawie dostosowania przepisów o zatrudnianiu absolwentów szkół wyższych do specjalnych warunków występujących na kierunkach studiów w akademiach medycznych	68
„ 38 — zarządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 14 stycznia 1965 r. w sprawie powołania oraz zakresu działania uczelnianych komisji opiniujących w sprawach zatrudniania absolwentów akademii medycznych	71

DZIAŁA

18

UCHWAŁA**XI PLENUM CENTRALNEJ RADY ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH**

z dnia 16 grudnia 1964 r.

w sprawie udziału związków zawodowych i samorządu robotniczego w przygotowaniu 5-letniego planu rozwoju gospodarki narodowej w latach 1966—1970 oraz zabezpieczenia wykonania planu w roku 1965.

Szeroki udział ludzi pracy w wykrywaniu i wykorzystywaniu rezerw rozwoju gospodarczego, w ustalaniu założeń narodowych planów gospodarczych jest od wielu lat sprawdzoną przez ruch zawodowy metodą walki o stały wzrost i doskonalenie produkcji, o coraz pełniejsze zaspokajanie potrzeb społeczeństwa.

Związki zawodowe i organy samorządu robotniczego powinny wytwarzać atmosferę czynnego zaangażowania, pobudzać inicjatywę, pomysłowość i ambicję całych załóg i poszczególnych członków zespołów pracowniczych w realizacji uchwał IV Zjazdu Partii wytyczających kierunki dalszego rozwoju kraju w latach 1966—1970.

Zgodnie z uchwałą II Plenum KC PZPR wszystkie przedsiębiorstwa przemysłowe zobowiązane są do opracowania alternatywnych projektów planu 5-letniego, projektów doskonalszych i bardziej efektywnych gospodarczo niż te, które zostały przedstawione przez przedsiębiorstwa w pierwszym projekcie planu 5-letniego. Alternatywne projekty planu będą dla organów planowania wszystkich szczebli podstawą do opracowania lepszego wariantu 5-letniego Planu Rozwoju Gospodarki Narodowej na lata 1966—1970.

Szerokie uprawnienia do współudziału w opracowywaniu planów rozwoju gospodarki narodowej nakładają na związki zawodowe społeczne wymaganie skuteczniejszego organizacyjnego działania wszystkich instancji i organizacji związkowych w zakresie przygotowywania tych planów.

Instancje i organizacje związkowe powinny zapewnić, by opracowania alternatywnego planu były przygotowane z maksymalnym udziałem aktywno społeczno-gospodarczego i załóg każdego zakładu pracy.

W pracy tej konieczna jest społeczna postawa, postawa współgospodarza umiejętnie kojarzącego interes bezpośredni z interesem ogólnonarodowym, po to, by przez wydobywanie i wykorzystywanie rezerw produkcyjnych pomnożyć korzyści płynące z gospodarności nie tylko dla danego przedsiębiorstwa i jego załogi, ale także dla całego społeczeństwa.

Aby zapewnić osiągnięcie tych celów Plenum CRZZ ustala następujące zadania dla wszystkich instancji i organizacji związkowych oraz organów samorządu robotniczego.

I. Zadania w zakresie opracowywania w przedsiębiorstwach alternatywnych projektów planu pięcioletniego na lata 1966—1970.

1. Zakładowe organizacje związkowe, rady zakładowe, organy samorządu robotniczego w toku prac nad przygotowaniem alternatywnego planu 5-letniego swojego przedsiębiorstwa powinny mieć stale na uwadze, że wyższy wzrost produkcji i rentowności niż to zakładają dyrektywy jednostek nadrzędnych — należy osiągnąć bez dodatkowych nakładów inwestycyjnych lub w drodze bardziej efektywnego ich zagospodarowania.

Istnieje więc potrzeba pełnego wykorzystania w toku tych prac wyników dyskusji organizowanej w związku z IV Zjazdem Partii i prac analitycznych poszczególnych dziedzin działalności gospodarczej prowadzonych przez komisje problemowe rad robotniczych, same rady i ich prezydium oraz wniosków zgłaszanych na naradach wytwórczych.

2. Alternatywny projekt planu 5-letniego przedsiębiorstwa oparty będzie o bilans możliwości produkcyjnych przedsiębiorstwa.

W zakresie prac nad tym bilansem poważna rola przypada radzie robotniczej i jej prezydium, które powinny spełniać rolę koordynatora prac poszczególnych komisji problemowych i zespołów fachowców oraz inspirować i kontrolować przebieg całości prac.

Doświadczenia zebrane w wyniku społecznej kontroli gospodarki materiałowej, społecznych przeglądów stanu techniki i wynalazczości, zatrudnienia, warunków organizacji pracy i produkcji, z analizy ruchu współzawodnictwa pracy — po dokonaniu krytycznej oceny powinny być wykorzystane przy opracowywaniu projektów planów alternatywnych.

Zadaniem rady robotniczej jest także szczególnie wnikliwe przeanalizowanie zgłoszonych propozycji lepszego wykorzystania mocy produkcyjnej z punktu widzenia opłacalności ekonomicznej poszczególnych przedsięwzięć.

Należy także rozwinąć szerokie współdziałanie w tych pracach z istniejącymi w przedsiębiorstwach zakładowymi kołami stowarzyszeń Naczelnej Organizacji Technicznej oraz Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego.

3. Propozycje w zakresie rozmiarów produkcji przedsiębiorstwa powinny być jak najściślej powiązane z dalszą poprawą jakości produkcji, unowocześnieniem wyrobów oraz obniżeniem zużycia materiałów i surowców na jednostkę produkcji, zapewnieniem postępu technicznego, organi-

zacyjnego i rytmicznej pracy oraz usprawnieniem wewnątrzzakładowej kooperacji.

4. Opracowany przez dyrekcję bilans możliwości produkcyjnych przedsiębiorstwa w latach 1966—1970 oraz alternatywny projekt planu 5-letniego powinny być przed przedłożeniem go konferencji samorządu robotniczego przedyskutowane na posiedzeniach rad robotniczych, a także, jeżeli to jest uzasadnione, na naradach produkcyjnych poszczególnych wydziałów.

W zależności od istniejących w przedsiębiorstwach doświadczeń należałoby także organizować punkty konsultacyjne, skrzynki wniosków i propozycji itp.

5. W toku narad nad alternatywnym projektem planu 5-letniego rady robotnicze i kierownictwa zakładów wspólnie zapewnią niezbędne utrzymanie więzi z zakładami kooperującymi, z centralami handlu zagranicznego i wewnętrznego oraz ze zjednoczeniami, aby w miarę możliwości już w tym etapie projekt planu był jak najbardziej uzasadniony ekonomicznie.

6. Alternatywny projekt planu 5-letniego przedsiębiorstwa powinien także zawierać wstępne założenia w zakresie poprawy warunków pracy, podnoszenia kwalifikacji, szkolenia, przyuczania i doskonalenia kadr — zarówno nowo wstępujących pracowników, jak i pozostałej załogi. Zamierzenia te należy zsynchronizować z przewidywanym profilem produkcji i programem rozwoju przedsiębiorstwa, mając na uwadze zarówno konieczność rozwoju szkół przyzakładowych, jak też wysuwając w tym zakresie postulaty pod adresem rad narodowych.

II. Zadania instancji związków zawodowych w przygotowaniu planu 5-letniego.

1. W okresie prac nad alternatywnymi planami przedsiębiorstw prezydium zarządów głównych i zarządów okręgowych opracują plan organizacyjnego zapewnienia realizacji postawionych w niniejszej uchwale zadań i zapewnią włączenie możliwie szerokiego aktywu do tych prac, koncentrując szczególną uwagę na:

— udzielaniu radom zakładowym i radom robotniczym pomocy w sprawnym przebiegu prowadzonych prac;

— przenoszeniu doświadczeń przodujących zakładów pracy w dziedzinie postępu technicznego, dalszego rozwoju produkcji eksportowej, obniżki kosztów własnych, unowocześnienia wyrobów i wykorzystaniu zdolności produkcyjnych;

— wskazywaniu możliwości realizowania dla kilku przedsiębiorstw wspólnych inwestycji produkcyjnych i socjalno-kulturalnych oraz rozwoju usług socjalno-kulturalnych;

— zapewnianiu udziału przedstawicieli zjednoczeń i resortów w sesjach KSR.

2. Po opracowaniu alternatywnych planów przedsiębiorstw prezydium zarządów głównych i zarządów okręgowych związków zawodowych

dokonają analizy zgłoszonych przez przedsiębiorstwa wniosków, zapewnią maksymalne uwzględnienie uzasadnionych wniosków i postulatów w planach zjednoczeń i resortów.

3. Wojewódzkie komisje związków zawodowych powinny skierować uwagę na analizę projektów planów w przekroju terenowym, ściśle współpracować w tym zakresie z radami narodowymi oraz zapewnić przedsiębiorstwom możliwość korzystania z punktów konsultacyjnych w sprawach technicznych i ekonomicznych.

4. Centralna Rada Związków Zawodowych, zarządy główne, okręgowe i wojewódzkie komisje związków zawodowych powołają w terminie do 1 stycznia 1965 r. zespoły robocze do operatywnego kierowania pracami związanymi z przygotowaniem planu pięcioletniego.

III. Zadania w zakresie zabezpieczenia realizacji planu na rok 1965.

1. W toku realizacji Narodowego Planu Gospodarczego na rok 1965 związki zawodowe i organy samorządu robotniczego powinny ujawniać i wydobyc rezerwy tkwiące w gospodarce przedsiębiorstw, koncentrując uwagę załóg na zadaniach obniżenia kosztów własnych i usprawnienia gospodarki materiałowej.

Jak wykazała dyskusja nad założeniami planu oraz przebieg debaty sejmowej — istnieją w tej dziedzinie znaczne możliwości zawarte zarówno w technice i technologii wytwarzania, jak i w bardziej oszczędnym gospodarowaniu surowcami i materiałami. Zadanie więc polega na takim gospodarowaniu, aby z każdej tony zaoszczędzonego surowca, z każdego metra zaoszczędzonej tkaniny dać dodatkową produkcję na potrzeby rynku krajowego i eksportu.

2. Założony w planie szybszy niż w poprzednich latach wzrost spożycia wymaga dla zapewnienia równowagi rynkowej pełnej realizacji planu produkcji artykułów rynkowych. Związki zawodowe i organy samorządu robotniczego powinny dbać zarówno o wykonanie planów w tym zakresie, jak i o utrwalenie zwiększonego wpływu handlu na asortyment i jakość produkowanych wyrobów.

3. Związek Zawodowy Pracowników Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych, a także inne związki zawodowe powinny zwrócić szczególną uwagę na sprawnny przebieg budowy obiektów produkcyjnych i mieszkaniowych. Znaczny wzrost zakresu robót może bowiem powodować odcinkowe i okresowe napięcia i trudności, którym należy w zarodku przeciwdziałać, sygnalizując na czas ewentualne zagrożenia i podejmując środki w celu poprawy sytuacji. Należy w pełni zdawać sobie sprawę, że każde opóźnienie lub nieosiągnięcie pełnej planowej mocy obiektów produkcyjnych przynosi duże straty gospodarcze. Przedłużenie cyklu budowy obiektów mieszkalnych i ich niezgodna z obowiązującymi standardami jakość są stratą

społeczną, odbijającą się na poziomie życiowym mas pracujących.

4. Związki zawodowe w toku realizacji planu roku 1965 powinny zwrócić szczególną uwagę na konieczność zapewnienia odpowiedniej liczby miejsc pracy dla absolwentów wszelkiego typu szkół, a także właściwego organizowania nauki zawodu w zakładach pracy.

*

*

*

Plenum wyraża przekonanie, że sprawa przygotowania 5-letniego Planu Rozwoju Gospodarki

Narodowej — stosownie do jej doniosłego znaczenia — stanie w centrum uwagi wszystkich instancji i organizacji związkowych oraz organów samorządu robotniczego.

Pełne zaangażowanie naszego społecznego działania w toku prac nad opracowywaniem alternatywnych rozwiązań planu powinno przyczynić się do takiego ustalenia zadań i wykorzystania środków, aby wszystkie możliwości tkwiące w ekonomice kraju i twórczej inicjatywie mas pracujących dały w efekcie jak najlepsze rezultaty.

19

UCHWAŁA

XI PLENUM CENTRALNEJ RADY ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH

z dnia 16 grudnia 1964 r.

w sprawie udziału związków zawodowych i samorządu robotniczego w wykrywaniu rezerw produkcyjnych ze szczególnym uwzględnieniem rezerw w gospodarce materiałowej.

Wzrastające zadania produkcyjne wynikające z planowego rozwoju gospodarki narodowej wymagają stałego wzrostu wydajności pracy, obniżenia kosztów produkcji, ciągłego doskonalenia metod wytwarzania oraz pełnego wykorzystania istniejącego potencjału gospodarczego.

Realizując uchwały V Kongresu Związków Zawodowych, instancje i organizacje związkowe oraz organa samorządu robotniczego, współdziałając z Naczelną Organizacją Techniczną i Związkiem Młodzieży Socjalistycznej, rozwijały różnorodne formy socjalistycznego współzawodnictwa pracy, zobowiązań produkcyjnych i czynów społecznych, racjonalizacji i wynalazczości.

Oddziałując na stałe podnoszenie kwalifikacji załóg i wzrost ich gospodarności, związki zawodowe pobudzały inicjatywy załóg zmierzające do wykrywania i wykorzystania rezerw gospodarczych.

Szczególne znaczenie w walce o obniżkę kosztów własnych produkcji ma stałe usprawnianie gospodarki materiałowej, oszczędne gospodarowanie surowcami, materiałami, paliwami i energią.

Związki zawodowe współdziałając z NOT, NBP, NIK i innymi organami kontroli państwowej — rozwinęły społeczną kontrolę gospodarki materiałowej w zakładach pracy.

XI Plenum CRZZ ocenia pozytywnie dotychczasową działalność instancji i ogniw związkowych oraz organów samorządu robotniczego w dziedzinie społecznej kontroli gospodarki materiałowej i wyraża swe uznanie dla aktywności związków zawodowych, samorządu robotniczego oraz organizacji i instytucji współdziałających.

Ta społeczna działalność jest praktyczną realizacją uchwał IV Zjazdu Partii, który, wytyczając kierunki dalszego rozwoju naszej gospodarki narodowej do roku 1970, szczególnie mocno podkreślił konieczność wykrywania i wykorzystywania rezerw gospodarczych i produkcyjnych.

XI Plenum CRZZ — widząc w decyzjach Partii i ich realizacji gwarancję dalszego szybkiego rozwoju gospodarki narodowej i stałej poprawy bytu ludzi pracy — zobowiązuje wszystkie instancje i ogniwa związków zawodowych oraz samorząd robotniczy do dalszego intensywnego rozwoju różnorodnych form społecznego działania, zmierzającego do wykrywania i wykorzystania rezerw gospodarczych i produkcyjnych.

Uznając społeczną kontrolę gospodarki materiałowej za jedną z wypróbowanych, skutecznych metod obniżania kosztów własnych produkcji, wykrywania istniejących rezerw, stałego podnoszenia gospodarności załóg oraz wdrażania organów samorządu robotniczego do wypełniania ich podstawowej funkcji kontroli i nadzoru nad działalnością przedsiębiorstw — XI Plenum CRZZ stawia przed instancjami związków zawodowych i organami samorządu robotniczego następujące zadania:

1. Wysunięte w toku społecznej kontroli gospodarki materiałowej wnioski i postulaty, wskazujące rezerwy oraz sposoby ich wykorzystania, powinny być uwzględnione przy opracowaniu planów na rok 1965. Rady robotnicze, przygotowując na sesję KSR referaty poświęcone uchwaleniu planów techniczno-ekonomicznych, powinny wnioski te uwzględniać, a w toku realizacji planów — kontrolować ich wykonanie.

2. Wnioski i postulaty, których realizacja wymaga dłuższego czasu lub które mogą być zrealizowane w późniejszym okresie, a wpływają na poprawę działalności przedsiębiorstwa, powinny być uwzględnione w dyskusji i przy opracowaniu bilansu możliwości produkcyjnych przedsiębiorstwa oraz alternatywnego projektu planu 5-letniego. Rady robotnicze powinny włączyć do prac nad planem 5-letnim komisje i zespoły powołane dla przeprowadzenia społecznej kontroli stanu gospodarki materiałowej.

3. Skuteczność społecznego działania w decydującej mierze zależy od konsekwentnego realizowania wypracowanych wniosków i postulatów.

Dla zabezpieczenia realizacji wniosków rady robotnicze powinny okresowo kontrolować wykonanie ich przez administrację przedsiębiorstwa.

Kontrola ta, którą należy przeprowadzać dwa razy w roku (w I i III kwartale), powinna być równocześnie analizą wpływu społecznego działania na obniżkę kosztów własnych przedsiębiorstwa.

Rady robotnicze powinny szczególnie wnikliwie badać wpływ realizacji wniosków społecznej kontroli na kształtowanie się bilansów materiałowych i na koszty własne w poszczególnych okresach.

Rezultaty społecznej kontroli powinny być podawane do wiadomości załóg.

4. Wnioski, których realizacja zależna jest od decyzji zjednoczeń bądź resortów, powinny być rozpatrzone przez zarządy okręgowe i zarządy główne związków zawodowych wspólnie z kierownictwem gospodarczym, ujęte w harmonogramie realizacji oraz okresowo kontrolowane. O realizacji tych wniosków odpowiednie instancje związków zawodowych powinny informować zainteresowane załogi.

5. Doświadczenia uzyskane w toku dotychczasowej społecznej kontroli gospodarki materiałowej wykazują, że znaczne rezerwy można uzyskać przez usprawnienie systemu planowania i zaopatrzenia produkcji, lepszą synchronizację planów produkcji i zaopatrzenia, przez poprawę warunków magazynowania, przez podwyższenie kwalifikacji służb zaopatrzenia i właściwe normowanie zużycia materiałów, usprawnianie obrotu zapasów zbędnych i ponadnormatywnych itp.

Instancje związków zawodowych powinny spowodować, by odpowiednie instytucje i organy administracji państwowej oraz placówki naukowo-techniczne skuteczniej i bardziej terminowo rozwiązywały te problemy.

6. Społeczna kontrola zwróciła uwagę na niewystarczające dotychczas wykorzystywanie odpadów i surowców wtórnych, które mają poważne znaczenie dla polepszenia gospodarki zaopatrzenia materiałowego.

Instancje związków zawodowych, a szczególnie Związki Zawodowe Pracowników: Handlu i Spółdzielczości, Leśnych i Przemysłu Drzewnego, Przemysłu Włókienniczego i Odzieżowego, Przemysłu Spożywczego i Cukrowniczego oraz Budownictwa i Materiałów Budowlanych, a także

wojewódzkie komisje związków zawodowych powinny oddziaływać na instytucje i odpowiednie organy administracji gospodarczej, aby jak najlepiej rozwiązywały zagadnienia wykorzystania odpadów i surowców wtórnych.

7. Ogniwa związkowe i organy samorządu robotniczego, kontynuując współdziałanie ze stowarzyszeniami naukowo-technicznymi NOT, NIK, aparatem bankowym, organami kontroli resortowej, powinny objąć społeczną kontrolą gospodarki materiałowej wszystkie przedsiębiorstwa produkcyjne, dbając o właściwy poziom i skuteczność tej kontroli. Rozszerzając tę społeczną działalność, należy czuwać nad ścisłym przestrzeganiem wydanych w tej sprawie przepisów, wytycznych i instrukcji.

Przy rozwijaniu społecznej kontroli należy w większym stopniu zwracać uwagę na te czynniki, które decydują o oszczędności surowców i materiałów deficytowych (szczególnie importowanych) oraz o rozszerzaniu bazy surowcowej.

8. Doceniając znaczenie właściwych bodźców materialnego zainteresowania w obniżeniu zużycia materiałów i surowców, w oszczędności paliw i energii, zarządy główne związków zawodowych powinny badać skuteczność stosowanych systemów płacowych i premiowych oraz wychodzić z inicjatywą usprawnienia tych systemów. Dotyczy to szczególnie tych branż, w których kryteria oszczędności materiałów, surowców i paliw nie są dostatecznie uwzględnione w systemach płac.

9. Podnosząc skuteczność ekonomiczną społecznej kontroli, należy w większym niż dotychczas stopniu zwracać uwagę na wychowawcze znaczenie tej działalności. Wymaga to między innymi szerszego rozwijania informacji i propagandy. Do tego celu związki zawodowe i organy samorządu robotniczego powinny wykorzystywać narady wytwórcze oraz wszystkie dostępne środki propagandy masowej, jak: prasę, radio, telewizję, radiowęzły zakładowe, odczyty, pogadanki itp.

Realizacja wskazań zawartych w niniejszej uchwale przyczynić się powinna do szybszego usprawnienia gospodarki materiałowej, stałego obniżania kosztów własnych produkcji w przedsiębiorstwach. Będzie to aktywnym, konkretnym wkładem instancji związków zawodowych i organów samorządu robotniczego w wykonanie zadań roku 1965 — uchwał IV Zjazdu PZPR oraz uchwały V Kongresu Związków Zawodowych i II Plenum KC PZPR.

20

UCHWAŁA

XI PLENUM CENTRALNEJ RADY ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH

z dnia 16 grudnia 1964 r.

w sprawie dalszej realizacji uchwały V Kongresu Związków Zawodowych w latach 1965—1966.

XI Plenum CRZZ przyjmuje sprawozdanie za dwuletni okres działalności CRZZ i uznaje, że realizacja uchwały V Kongresu przebiegała prawidłowo, a wysunięte w sprawozdaniu i dyskusji

kierunki i zadania powinny stanowić podstawę działalności ruchu zawodowego w II połowie kadencji do VI Kongresu Związków Zawodowych.

Dla dalszej pomyślnej realizacji uchwał V Kon-

gresu oraz uchwały IV Zjazdu Partii instancje i organizacje związkowe powinny doskonalić metody pracy własnej i samorządu robotniczego, uporczywie przewycięzać występujące jeszcze niedomagania i braki w pracy, upowszechniać najlepsze doświadczenia i szerzej wykorzystywać przodujące inicjatywy.

Podniesienie efektywności działalności gospodarczej, lepsze dostosowanie produkcji do potrzeb eksportu i rynku wewnętrznego, maksymalne wykorzystanie rezerw gospodarczych dla uzyskania jakościowych przemian w naszej gospodarce stawiają wyższe wymogi wobec organizacji związkowych i organów samorządu robotniczego. Konieczne jest rozwinięcie frontu działania aktywnego społecznego na rzecz porządkowania w sposób kompleksowy poszczególnych dziedzin gospodarki przedsiębiorstw, koncentracji inicjatyw społecznych na lepszym wykorzystaniu potencjału wytwórczego, dalszego doskonalenia metod planowania i zarządzania. Dążąc do dalszego wzrostu gospodarności załóg, organizacje związkowe zobowiązane są do bardziej skutecznego egzekwowania od administracji gospodarczej jej obowiązków w zakresie poprawy warunków pra-

cy i bytu załóg, ugruntowania praworządności, do współdziałania z organami administracji w doskonaleniu systemów płac, kształtowaniu socjalistycznych stosunków w przedsiębiorstwach, a także w podwyższaniu kwalifikacji zawodowych i wiedzy ogólnej załóg.

W dalszym rozwijaniu działalności w dziedzinie ochrony zdrowia, sportu, turystyki, wypoczynku, kas zapomogowo-pożyczkowych — związki zawodowe powinny równocześnie uwzględniać wymogi właściwego i bardziej racjonalnego gospodarowania funduszami państwowymi, związkowymi i innymi społecznymi funduszami.

Nieodzownym warunkiem wypełniania tych wszystkich zadań jest szersze oparcie prac instancji związkowych i organów samorządu robotniczego na aktywie społecznym, objęcie działalnością związkową nie zrzeszonych dotychczas robotników i pracowników, przestrzeganie zasad demokracji wewnętrznej, umocnienia ścisłej więzi wszystkich instancji i ogniw związkowych z załogami, okazywanie im praktycznej pomocy w rozwiązywaniu zadań gospodarczych oraz w pełniejszym zaspokajaniu życiowych potrzeb ludzi pracy.

DZIAŁ B

21

USTAWA

z dnia 17 listopada 1964 r.

Kodeks postępowania cywilnego

(Dziennik Ustaw z dnia 1 grudnia 1964 r. Nr 43, poz. 296)

(Wyciąg)

Tytuł wstępny. Przepisy ogólne

Art. 1. Kodeks postępowania cywilnego normuje postępowanie sądowe w sprawach ze stosunków z zakresu prawa cywilnego, rodzinnego i opiekuńczego oraz prawa pracy, jak również w innych sprawach, do których przepisy tego kodeksu stosuje się z mocy ustaw szczególnych (sprawy cywilne).

Art. 8. Organizacje społeczne ludu pracującego, których zadanie nie polega na prowadzeniu działalności gospodarczej, mogą w wypadkach przewidzianych w ustawie dla ochrony praw obywateli spowodować wszczęcie postępowania, jak również brać udział w toczącym się postępowaniu.

CZĘŚĆ PIERWSZA

Postępowanie rozpoznawcze

KSIĘGA PIERWSZA. PROCES

Tytuł III. Organizacje społeczne ludu pracującego

Art. 61. § 1. W sprawach o roszczenia alimentacyjne oraz o roszczenia pracowników ze stosunku pracy, jak również o naprawienie szkód

wynikłych z wypadku w zatrudnieniu lub z choroby zawodowej, organizacje społeczne ludu pracującego, których zadanie nie polega na prowadzeniu działalności gospodarczej, mogą wytaczać powództwa na rzecz obywateli. Wykaz tych organizacji ustala Minister Sprawiedliwości.

§ 2. W sprawach wymienionych w paragrafie poprzedzającym organizacja taka może wstąpić do postępowania w każdym jego stadium.

Art. 62. Do organizacji społecznych wnoszących powództwa na rzecz obywateli, jak również do uczestnictwa takich organizacji w postępowaniu dla ochrony praw obywateli, stosuje się odpowiednio przepisy o prokuratorze.

Art. 63. Organizacje wymienione w artykułach poprzedzających, które nie uczestniczą w sprawie, mogą być dopuszczone do udziału w postępowaniu celem przedstawienia sądowi istotnego dla sprawy poglądu takich organizacji, wyrażonego w uchwale lub oświadczeniu ich należycie umocowanych organów.

Tytuł V. Koszty procesu

DZIAŁ II. ZWOLNIENIE OD KOSZTÓW SĄDOWYCH

Art. 111. § 1. Nie mają obowiązku uiszczenia kosztów sądowych:

3) strona dochodząca należności pracownika ze stosunku pracy albo naprawienia szkód wynikłych z wypadku w zatrudnieniu albo z choroby zawodowej;

Tytuł VII. Postępowania odrębne

DZIAŁ III. POSTĘPOWANIE W SPRAWACH O ROSZCZENIA PRACOWNIKÓW

Art. 459. § 1. Przepisy niniejszego działu stosuje się w sprawach o roszczenia pracownika ze stosunku pracy i o naprawienie szkód wyrządzonych pracownikowi przez zakład pracy, a w szczególności wywołanych wypadkiem w zatrudnieniu lub chorobą zawodową.

§ 2. Przepisy niniejszego działu stosuje się odpowiednio do roszczeń członków spółdzielni pracy ze spółdzielczego stosunku pracy oraz do roszczeń spadkobierców pracowników i członków spółdzielni pracy w sprawach, o których mowa w paragrafie poprzedzającym, jak również w sprawach o świadczenia należące się członkom rodzin pracowników.

Art. 460. § 1. Sąd powinien dążyć do zapewnienia należytej ochrony uprawnień pracowniczych. W szczególności sąd w każdym stadium postępowania powinien pouczać pracownika o uprawnieniach przysługujących mu na podstawie przepisów niniejszego kodeksu oraz wyjaśniać mu znaczenie obowiązujących przepisów prawnych, a zwłaszcza przepisów prawa pracy.

§ 2. W razie stwierdzenia w związku z rozpoznawaną sprawą poważnego uchybienia przepisom, a w szczególności przepisom dotyczącym ochrony życia lub zdrowia pracownika ze strony jednostki gospodarki społecznej, sąd zawiadamia o stwierdzonym uchybieniu jednostkę nadrzędną tej jednostki, a w razie potrzeby — prokuratora.

Art. 461. § 1. Sąd w każdym stanie postępowania powinien dążyć do ugodowego załatwienia sprawy.

§ 2. Sąd uzna zawarcie ugody za niedopuszczalne, gdyby jej treść była niezgodna z prawem lub zasadami współzycia społecznego albo naruszała słuszny interes pracownika. Wszelkie czynności, choćby podjęte poza sądem, dla uchylenia się od skutków takiego sprzeciwu sądu są nieważne.

§ 3. Przepis § 2 stosuje się odpowiednio do cofnięcia pozwu, zrzeczenia się lub ograniczenia roszczenia, jak również do zawieszenia postępowania na zgodny wniosek stron.

Art. 462. W sprawach objętych przepisami działu niniejszego powództwo można wytoczyć bądź przed sąd właściwości ogólnej pozwanego, bądź przed sąd, w którego okręgu praca jest, była lub miała być wykonywana, bądź też przed sąd, w którego okręgu znajduje się zakład pracy.

Art. 463. § 1. Odrzucenie pozwu nie może nastąpić z powodu niedopuszczalności drogi sądowej. Gdy do rozpoznania sprawy właściwa jest komisja rozjemcza lub inny organ, sąd przekaże sprawę tej komisji lub temu organowi. Jeżeli jednak wymienione organy uznały się uprzednio za

niewłaściwe, sąd rozpozna sprawę. Postanowienie sądu w tym przedmiocie może zapaść na posiedzeniu niejawnym.

§ 2. Wniesienie do sądu pozwu, przekazanego następnie stosownie do paragrafu poprzedzającego, wywołuje skutki, jakie ustawa wiąże z wytoczeniem powództwa.

Art. 464. Jeżeli okaże się, że powództwo nie zostało wniesione przeciwko osobie, która powinna być w sprawie stroną pozwaną, albo że powództwo o to samo roszczenie może być wytoczone przeciwko innym jeszcze osobom, które nie występują w sprawie w charakterze pozwanych, sąd może również z urzędu wezwać te osoby do wzięcia udziału w sprawie.

Art. 465. W razie przekazania do sądu sprawy, podlegającej właściwości komisji rozjemczej, pracownik może rozszerzyć lub w inny sposób zmienić powództwo, jeżeli nowe roszczenie dotyczy okresu sprzed wniesienia sprawy do komisji rozjemczej albo jeżeli oparte jest na tej samej podstawie faktycznej lub prawnej co roszczenie pierwotne.

Art. 466. § 1. Pełnomocnikiem pracownika może być również przedstawiciel związku zawodowego.

§ 2. Do odbioru należności zasądzonej na rzecz pracownika wymagane jest pełnomocnictwo szczególne, udzielone po powstaniu tytułu egzekucyjnego.

Art. 467. § 1. Pracownik działający bez adwokata lub pełnomocnika, o którym mowa w artykule poprzedzającym, może zgłosić ustnie do protokołu powództwo w sądzie właściwym lub w sądzie powiatowym swego miejsca zamieszkania, chociażby sąd ten nie był właściwy do rozpoznania sprawy. W ostatnim wypadku sąd ten prześle niezwłocznie akta sądowi właściwemu.

§ 2. W tych samych wypadkach pracownik może zgłosić w sądzie właściwym ustnie do protokołu również treść innych pism procesowych, a także poprawki i uzupełnienia tychże pism.

Art. 468. § 1. Sąd może wzywać strony, świadków, biegłych lub inne osoby w sposób, który uzna za najbardziej celowy, nawet z pominięciem sposobów przewidzianych przez przepisy ogólne, jeżeli uzna to za niezbędne dla przyspieszenia rozpoznania sprawy.

§ 2. Wezwanie dokonane w powyższy sposób wywołuje skutki przewidziane w kodeksie, jeżeli jest niewątpliwe, że doszło ono do wiadomości adresata.

Art. 469. W sprawach przewidzianych w dziale niniejszym nie stosuje się przepisów ograniczających dopuszczalność dowodu ze świadków i z przesłuchania stron.

Art. 470. § 1. Po wniesieniu pozwu sąd przeprowadza postępowanie wyjaśniające.

§ 2. Zarządzając doręczenie pozwu stronie pozwanej, przewodniczący w razie potrzeby zażąda przedstawienia przez stronę pozwaną znajdujących się u niej pism, ksiąg, planów, wykazów i innych dokumentów lub przedmiotów oględzin oraz wniesienia odpowiedzi na pozew przed terminem posiedzenia wyjaśniającego. Jednocześnie

przewodniczący wyznaczy termin posiedzenia wyjaśniającego nie późniejszy, jak w dwa tygodnie od daty wniesienia pozwu. Wezwania powinny być doręczone przynajmniej na trzy dni przed posiedzeniem.

§ 3. Postępowanie wyjaśniające przeprowadza sąd bez udziału ławników.

Art. 471. Postępowanie wyjaśniające ma na celu:

- 1) skłonienie stron do zawarcia ugody;
- 2) usunięcie braków formalnych pism procesowych;
- 3) dokładniejsze określenie żądania powoda;
- 4) ustalenie, jakie z istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy okoliczności są sporne między stronami;
- 5) ustalenie, jakie dowody należy przeprowadzić;
- 6) wyjaśnienie innych okoliczności, mających znaczenie dla prawidłowego i szybkiego rozstrzygnięcia sprawy.

Art. 472. Sąd może zaniechać przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego, jeżeli z okoliczności sprawy w sposób oczywisty wynika, że postępowanie to nie przyspieszy rozstrzygnięcia sprawy, lub jeżeli jest oczywiście niecelowe z innych przyczyn. Postanowienie w tym przedmiocie zapada na posiedzeniu niejawnym.

Art. 473. § 1. Na posiedzenie wyjaśniające zrywa się strony osobiście, ich pełnomocników oraz przedstawiciela rady zakładowej (oddziałowej) lub delegata związkowego.

§ 2. Strona pozwana powinna być reprezentowana na posiedzeniu wyjaśniającym przez osobę obeznaną ze stanem faktycznym sprawy i uprawnioną do zawarcia ugody.

§ 3. Jeżeli strona pozwana nie stawia się na posiedzenie wyjaśniające bez usprawiedliwionych powodów, sąd może skazać ją na grzywnę według przepisów o karach za niestawiennictwo świadka; nie może jednak nakazać przymusowego sprowadzenia jej do sądu.

§ 4. Jeżeli ugoda nie została zawarta, sąd wyznaczy na posiedzeniu wyjaśniającym termin rozprawy i ogłosi go stronom, jeżeli są obecne.

Art. 474. § 1. Termin rozprawy powinien być wyznaczony tak, aby od daty zakończenia postępowania wyjaśniającego, a jeżeli postępowania wyjaśniającego nie było — od daty wniesienia pozwu — do rozprawy nie upłynęło więcej niż dwa tygodnie, chyba że zachodzą nie dające się usunąć przeszkody.

§ 2. Rozprawa nie może być odroczone na czas dłuższy niż trzy tygodnie.

§ 3. Termin rozprawy przed sądem rewizyjnym powinien być wyznaczony w ciągu trzech tygodni od daty przedstawienia akt sprawy temu sądowi przez sąd pierwszej instancji.

Art. 475. § 1. Sąd wydając wyrok orzeka o roszczeniach, które wynikają z faktów przytoczonych przez powoda także wówczas, gdy roszczenie nie było objęte żądaniem lub gdy było w nim zgłoszone w rozmiarze mniejszym niż usprawiedliwiony wynikiem postępowania. Przepisy o uzupełnieniu wyroku stosuje się odpowiednio.

§ 2. Jednakże w razie przekazania do sądu sprawy podlegającej właściwości komisji rozjemczej sąd nie może orzec o roszczeniu, które nie było objęte postępowaniem przed komisją rozjemczą, a co do którego zmiana powództwa przez pracownika nie jest dopuszczalna.

§ 3. Sąd rewizyjny nie jest związany granicami ani wniosków, ani podstaw rewizyjnych.

Art. 476. § 1. Zasadzając należność pracownika, sąd z urzędu nada wyrokowi przy jego wydaniu rygor natychmiastowej wykonalności:

1) w sprawach ze stosunku pracy — w części nie przekraczającej pełnego jednomiesięcznego wynagrodzenia pracownika;

2) w sprawach o naprawienie szkód wynikłych z wypadku w zatrudnieniu lub z choroby zawodowej — w części nie przekraczającej pełnego trzymiesięcznego wynagrodzenia pracownika.

§ 2. Przez pełne wynagrodzenie należy rozumieć wynagrodzenie wraz z wszelkimi dodatkami i bez żadnych potrąceń. Przepis art. 334 § 4 i 335 § 1 — zdanie drugie stosuje się odpowiednio; nie stosuje się przepisu art. 335 § 2.

Art. 477. Przepisy art. 460, 461, 462, 466 i 467 § 2 stosuje się odpowiednio, gdy pracownik jest stroną pozwaną w sprawie ze stosunku pracy.

CZĘŚĆ DRUGA

Postępowanie zabezpieczające i egzekucyjne KSIĘGA PIERWSZA.

POSTĘPOWANIE ZABEZPIECZAJĄCE

Tytuł I. Przepisy ogólne

Art. 730. § 1. W celu zabezpieczenia roszczenia, którego dochodzić można w sądzie powszechnym lub przed sądem polubownym, sąd może wydać zarządzenie tymczasowe, jeżeli roszczenie jest wiarogodne, a brak zabezpieczenia mógłby wierzyciela pozbawić zaspokożenia. Wydanie zarządzenia tymczasowego jest dopuszczalne także w innych wypadkach, gdy jest to konieczne do zabezpieczenia wykonalności orzeczenia w sprawie.

§ 2. Dopuszczalne jest także zabezpieczenie roszczenia o przyszłe powtarzające się świadczenia, jednakże za okres nie dłuższy niż za jeden rok, jeżeli roszczenia tego można dochodzić, zanim stanie się wymagalne.

Tytuł II. Zabezpieczenie roszczeń pieniężnych

Art. 747. Zabezpieczenie roszczeń pieniężnych następuje przez zarządzenie:

1) zajęcia ruchomości, wynagrodzenia za pracę albo wierzytelności lub innego prawa;

Art. 749. Zabezpieczenie roszczeń pieniężnych przeciwko państwowym jednostkom organizacyjnym nie jest dopuszczalne. Przeciwko innym jednostkom gospodarki społecznej zabezpieczenie jest dopuszczalne przez zajęcie rachunku bankowego, a także przez zajęcie innego mienia z wyłączeniem środków trwałych.

Art. 753. § 1. W sprawach o alimenty zabezpieczenie może nastąpić także z urzędu i może polegać na zobowiązaniu dłużnika do uiszczenia

wierzycielowi w powtarzających się terminach pewnej sumy pieniężnej. W sprawach tych nie wymaga się uprawdopodobnienia, że brak zabezpieczenia pozbawiłby wierzyciela zaspokojenia.

§ 2. Przepisy paragrafu poprzedzającego stosuje się także do roszczeń o rentę należną z tytułu odpowiedzialności za uszkodzenie ciała lub za utratę życia żywiciela. W sprawach tych wymagane jest jednak uprawdopodobnienie, że bez zabezpieczenia wierzyciel byłby pozbawiony środków koniecznego utrzymania. Postanowienie sąd wydaje po przeprowadzeniu rozprawy. Przepisu zdania pierwszego art. 749 nie stosuje się.

§ 3. W wypadkach wskazanych w paragrafach poprzedzających nie stosuje się ograniczenia czasowego przewidzianego w art. 730 § 2.

KSIEGA DRUGA. POSTĘPOWANIE EGZEKUCYJNE

Tytuł I. Przepisy ogólne

DZIAŁ V. OGRANICZENIA EGZEKUCJI

Art. 829. Nie podlegają egzekucji:

5) u dłużnika pobierającego periodyczną stałą płacę — pieniądze w kwocie, która odpowiada nie podlegającej egzekucji części płacy za czas do najbliższego terminu wypłaty, a u dłużnika nie otrzymującego stałej płacy — pieniądze niezbędne dla niego i jego rodziny na utrzymanie przez dwa tygodnie;

Art. 831. § 1. Nie podlegają egzekucji:

1) sumy i świadczenia w naturze wyasygnowane na pokrycie wydatków lub wyjazdów w sprawach służbowych;

4) wierzytelności przypadające dłużnikowi od państwowych jednostek organizacyjnych z tytułu dostaw, robót lub usług przed ukończeniem dostawy, roboty lub usługi w wysokości nie przekraczającej 25% każdorazowej wypłaty, chyba że chodzi o wierzytelność pracowników dłużnika z tytułu pracy wykonywanej przy tychże dostawach, robotach lub usługach;

Art. 832. Należności wypłacone w związku ze śmiercią tytułem zapomogi lub jednorazowego zaopatrzenia pod jakąkolwiek nazwą albo z tytułu ubezpieczenia na pokrycie kosztów pogrzebu podlegają egzekucji tylko na zaspokojenie tych kosztów.

Art. 833. § 1. Wynagrodzenie ze stosunku pracy, diety posłów, należności członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych i ich domowników z tytułu pracy w spółdzielni, wynagrodzenie członków spółdzielni pracy oraz wszelkie świadczenia powtarzające się, których celem jest zapewnienie utrzymania, jeżeli nie przewyższają podwójnej kwoty minimalnej wysokości wynagrodzenia miesięcznego za pracę najniższą zarabiających pracowników, podlegają egzekucji w jednej piątej części, przy czym zawsze suma odpowiadająca kwocie minimalnej wysokości wynagrodzenia miesięcznego za pracę wymienionych pracowników wolna jest od egzekucji. Jeżeli dłużnik otrzymuje miesięcznie powyżej podwójnej

kwoty wyżej wymienionej, egzekucji podlega ponadto połowa całej nadwyżki.

§ 2. Nie podlegają egzekucji zaopatrzenia emerytalne, renty zasądzone przez sąd lub ustalone umową za utratę zdolności do pracy albo za śmierć żywiciela lub wypłacone z dobrowolnych ubezpieczeń rentowych, zasiłki chorobowe, świadczenia alimentacyjne oraz zasiłki rodzinne.

§ 3. Ograniczeń egzekucji przewidzianych w § 1 nie stosuje się do wierzytelności członków spółdzielni pracy, jakie im przypadają z tytułu udziału w dochodach spółdzielni po rocznym obrachunku, oraz do wierzytelności członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych z tytułu udziału w dochodach spółdzielni przypadających im od wniesionych do spółdzielni wkładów.

Art. 834. Dochody wymienione w artykule poprzedzającym oblicza się wraz ze wszystkimi dodatkami i wartością świadczeń w naturze, lecz po potrąceniu podatków i opłat należnych z mocy ustawy.

Art. 835. Jeżeli dłużnik otrzymuje dochody z kilku źródeł, podstawę obliczenia stanowi suma wszystkich dochodów.

Art. 838. Gdy w wypadku zbiegu egzekucji sądowej i egzekucji administracyjnej organ egzekucyjny sądowy prowadzi obie egzekucje, przepisy kodeksu w przedmiocie ograniczenia egzekucji stosuje się również do należności podlegających egzekucji administracyjnej, chyba że określone w przepisach ustawy o egzekucji administracyjnej ograniczenia egzekucyjne są mniejsze.

Tytuł II. Egzekucja świadczeń pieniężnych

DZIAŁ II. EGZEKUCJA Z WYNAGRODZENIA ZA PRACĘ

Art. 880. Egzekucja z wynagrodzenia za pracę należy do komornika przy sądzie powiatowym ogólnej właściwości dłużnika.

Art. 881. § 1. Do egzekucji z wynagrodzenia za pracę komornik przystępuje przez jego zajęcie.

§ 2. Komornik zawiadamia dłużnika, że do wysokości egzekwowanego świadczenia i aż do pełnego pokrycia długu nie wolno mu odbierać wynagrodzenia poza częścią wolną od zajęcia ani rozporządzać nim w żaden inny sposób. Dotyczy to w szczególności periodycznego wynagrodzenia za pracę i wynagrodzenia za prace zlecone oraz nagród i premii przysługujących dłużnikowi za okres jego zatrudnienia, jak również związanego ze stosunkiem pracy zysku lub udziału w funduszu zakładowym oraz wszelkich innych funduszach, pozostających w związku ze stosunkiem pracy.

§ 3. Komornik wzywa zakład pracy, aby w granicach określonych w paragrafie drugim nie wypłacał dłużnikowi poza częścią wolną od zajęcia żadnego wynagrodzenia, lecz:

1) przekazywał zajęte wynagrodzenie bezpośrednio wierzycielowi egzekwującemu, zawiadamiając komornika o każdorazowej wypłacie, albo

2) przekazywał zajęte wynagrodzenie komornikowi w wypadku, gdy do wynagrodzenia jest

lub zostanie w dalszym toku postępowania egzekucyjnego skierowana jeszcze inna egzekucja, a wynagrodzenie w części wymagalnej nie wystarczy na pokrycie wszystkich egzekwowanych świadczeń wymagalnych.

Komornik poucza zarazem zakład pracy o skutkach niezastosowania się do wezwania.

§ 4. Stosownie do okoliczności komornik może wezwać zakład pracy do przekazywania mu zajętego wynagrodzenia bezpośrednio.

Art. 882. Dokonując zajęcia wynagrodzenia za pracę, komornik wzywa ponadto zakład pracy, aby w ciągu tygodnia:

1) przedstawił za okres trzech miesięcy poprzedzających zajęcie, za każdy miesiąc oddzielnie, zestawienie okresowe wynagrodzenia dłużnika za pracę oraz oddzielnie jego dochodu z wszelkich innych tytułów;

2) w razie istnienia przeszkód do wypłacenia wynagrodzenia za pracę złożył oświadczenie o rodzaju tych przeszkód, a w szczególności podał, czy inne osoby roszczą sobie prawa, czy i w jakim sądzie toczy się sprawa o zajęte wynagrodzenie i czy oraz o jakie roszczenia została skierowana do zajętego wynagrodzenia egzekucja przez innych wierzycieli.

Art. 883. § 1. Zajęcie jest dokonane z chwilą doręczenia wezwania dłużnikowi zajętej wierzytelności.

§ 2. Jednakże dłużnik może żądać umorzenia egzekucji co do świadczeń wymagalnych w przyszłości, jeżeli uiszczy wszystkie świadczenia wymagalne i złoży do depozytu sądowego sumę równającą się sumie świadczeń okresowych za sześć miesięcy, z równoczesnym umocowaniem komornika do podejmowania tej sumy. Komornik skorzysta z tego umocowania, gdy stwierdzi, że dłużnik popadł w zwłokę z uiszczeniem świadczeń wymagalnych; równocześnie wszczyna z urzędu egzekucję.

Art. 884. § 1. Zajęcie obowiązuje nadal, choćby po zajęciu nawiązano z dłużnikiem nowy stosunek pracy lub zlecenia albo choćby zakład pracy przeszedł na inną osobę, jeżeli osoba ta o zajęciu wiedziała.

§ 2. W razie rozwiązania stosunku pracy z dłużnikiem dotychczasowy zakład pracy czyni wzmiankę o zajęciu należności w wydanym dłużnikowi świadectwie pracy, a jeżeli nowy zakład pracy dłużnika jest mu znany, przesyła temu zakładowi zawiadomienie komornika i dokumenty dotyczące zajęcia wynagrodzenia oraz powiadamia o tym komornika i dłużnika, przeciwko któremu toczy się postępowanie egzekucyjne. Wzmianka w świadectwie pracy powinna zawierać oznaczenie komornika, który zajął należność, oraz numer sprawy egzekucyjnej, jak również wskazywać wysokość potrąconych już kwot. Przesłanie zawiadomienia komornika ma skutki zajęcia należności dłużnika w nowym zakładzie pracy od chwili dościsła zawiadomienia do tego zakładu pracy.

§ 3. Nowy zakład pracy, któremu pracownik przedstawi świadectwo pracy ze wzmianką o zajęciu należności, zawiadamia o zatrudnieniu pra-

cownika zakład pracy, który wydał świadectwo, oraz wskazanego we wzmiance komornika. Jeżeli nowy zakład pracy, któremu pracownik nie okazał świadectwa pracy, dowie się, gdzie pracownik był przedtem zatrudniony, obowiązany jest zawiadomić poprzedni zakład pracy o jego zatrudnieniu, chyba że pracownik przedstawi zaświadczenie tego zakładu stwierdzające, że jego należności nie były zajęte.

Art. 885. Zajęcie ma ten skutek, że w stosunku do wierzyciela egzekwującego nieważne są rozporządzenia wynagrodzeniem przekraczające część wolną od zajęcia, dokonane po jego zajęciu, a także przed zajęciem, jeżeli wymagalność wynagrodzenia następuje po zajęciu.

Art. 886. § 1. Zakładowi pracy, który nie złożył w przepisany terminie oświadczenia przewidzianego w art. 882 albo zaniedbał przesłania zawiadomienia lub dokumentów zajęcia wynagrodzenia nowemu zakładowi pracy dłużnika stosownie do art. 884 § 2 i § 3, komornik wymierzy grzywnę w wysokości do dwóch tysięcy złotych. Grzywna może być powtórzona, jeżeli zakład pracy nadal uchyla się od wykonania tych czynności w dodatkowo wyznaczonym terminie.

§ 2. W uspołecznionych zakładach pracy grzywnie przewidzianej w paragrafie poprzedzającym podlega pracownik odpowiedzialny za wykonanie tych czynności, a w razie niewyznaczenia takiego pracownika lub niemożności jego ustalenia — kierownik (dyrektor) danego zakładu.

§ 3. Zakład pracy, który nie zastosował się do wezwania z art. 881 i 882 lub w inny sposób naruszył obowiązki wynikające z zajęcia bądź złożył oświadczenie przewidziane w art. 882 niezgodne z prawdą albo dokonał wypłaty zajętej części wynagrodzenia dłużnikowi, odpowiada za wyrządzoną przez to wierzycielowi szkodę.

Art. 887. § 1. Z mocy samego zajęcia wierzyciel może wykonywać wszelkie prawa i roszczenia dłużnika. Na żądanie wierzyciela komornik wydaje mu odpowiednie zaświadczenie.

§ 2. Wierzyciel wnoszący powództwo przeciwko zakładowi pracy powinien przypoznać dłużnika, przeciwko któremu toczy się postępowanie egzekucyjne. Pozwany zakład pracy obowiązany jest podać sądowi wszystkich innych wierzycieli, na rzecz których dochodzona wierzytelność również została zajęta. Sąd zawiadomi tych wierzycieli stosownie do art. 195. Wyrok wydany w sprawie jest skuteczny w stosunku do innych wierzycieli. Jednakże w stosunku do wierzyciela, o którym sąd nie został powiadomiony, zakład pracy nie może powoływać się na wyrok, który zapadł na jego korzyść.

Art. 888. § 1. Na wniosek wierzyciela komornik odbierze dłużnikowi dokumenty stanowiące dowód wierzytelności i złoży je do depozytu sądowego.

§ 2. Jeżeli wierzyciel zgłasza wniosek, aby odebranie odbyło się w jego obecności, komornik zawiadamia go o terminie czynności. W razie niestawienia się wierzyciela czynności nie dokonuje się.

§ 3. Dłużnik obowiązany jest pod rygorem od-

powiedzialności za szkodę udzielić wierzycielowi wszystkich wyjaśnień potrzebnych do dochodzenia praw przeciwko dłużnikowi zajętej wierzytelności.

Rozdział 1. Przepisy ogólne

DZIAŁ VIII. PODZIAŁ SUMY UZYSKANEJ Z EGZEKUCJI

Art. 1025. § 1. Należności przypadające od dłużnika ulegają zaspokojeniu w następującej kolejności:

2) należności za pracę, należności alimentacyjne oraz renty z tytułu odszkodowania za wywołanie choroby, niezdolności do pracy, kalectwa lub śmierci, jak również koszty ostatniej choroby i zwykłego pogrzebu dłużnika;

Tytuł III. Przepisy szczególne o egzekucji

DZIAŁ I. EGZEKUCJA ŚWIADCZEŃ NIEPIENIĘŻNYCH

Art. 1041. § 1. Jeżeli dłużnik ma wydać wierzycielowi rzecz ruchomą, komornik sądu, w którego okręgu rzecz się znajduje, odbierze ją dłużnikowi i wyda wierzycielowi.

Art. 1045. Jeżeli komornik nie znalazł u dłużnika rzeczy lub dokumentu, które mają być odebrane, sąd na wniosek wierzyciela nakazuje dłużnikowi, aby wyjawiał, gdzie one się znajdują, i aby złożył przyrzeczenie, że jego oświadczenia są zgodne z prawdą. Przepisy dotyczące przyrzeczenia przy wyjawieniu majątku stosuje się odpowiednio.

Art. 1047. § 1. Jeżeli dłużnik jest obowiązany do złożenia oznaczonego oświadczenia woli, prawomocne orzeczenie sądu zobowiązujące do złożenia oświadczenia zastępuje oświadczenie dłużnika.

§ 2. Jeżeli złożenie oświadczenia woli jest uzależnione od świadczenia wzajemnego wierzyciela, skutek wymieniony w paragrafie poprzedzającym powstaje dopiero z chwilą prawomocnego nadania orzeczeniu klauzuli wykonalności.

Art. 1049. § 1. Jeżeli w samym tytule egzekucyjnym nie postanowiono, że w razie niewykonania przez dłużnika w wyznaczonym terminie czynności, którą może wykonać także inna osoba, wierzyciel będzie umocowany do wykonania tej czynności na koszt dłużnika — sąd, w którego okręgu czynność ma być wykonana, na wniosek wierzyciela wezwie dłużnika do jej wykonania w wyznaczonym terminie, a po bezskutecznym upływie terminu udzieli wierzycielowi umocowania do wykonania czynności na koszt dłużnika. Na żądanie wierzyciela sąd przyzna mu sumę potrzebną do wykonania czynności. Na postanowienie sądu przysługuje zażalenie.

Art. 1050. § 1. Jeżeli dłużnik ma wykonać czynność, której inna osoba wykonać za niego nie może, a której wykonanie zależy wyłącznie od jego woli, sąd, w którego okręgu czynność ma być wykonana, na wniosek wierzyciela po wy-

śluchaniu stron wyznaczy dłużnikowi termin do wykonania i zagrozi mu grzywną na wypadek, gdyby w wyznaczonym terminie czynności nie wykonał.

§ 3. Po bezskutecznym upływie terminu wyznaczonego dłużnikowi do wykonania czynności, sąd na wniosek wierzyciela nałoży na dłużnika grzywnę i jednocześnie wyznaczy nowy termin do wykonania czynności, z zagrożeniem surowszą grzywną.

Art. 1052. W jednym postanowieniu sąd może wymierzyć grzywnę nie wyższą niż tysiąc pięćset złotych. Ogólna suma grzywien w tej samej sprawie nie może przewyższać pięćdziesięciu tysięcy złotych. W razie wykonania czynności przez dłużnika lub umorzenia postępowania grzywny nie zapłacone do tego czasu ulegają umorzeniu.

Art. 1053. § 1. Wymierzając grzywnę, sąd orzeknie równocześnie — na wypadek niezapłacenia jej dobrowolnie w ciągu tygodnia od uprawomocnienia się postanowienia — zamianę grzywny na areszt, licząc jeden dzień aresztu za sto pięćdziesiąt złotych grzywny. Ogólny czas trwania aresztu nie może w tej samej sprawie przekroczyć sześciu miesięcy.

§ 2. Jeżeli dłużnikiem, do którego skierowane było wezwanie sądu, jest osoba prawna lub inna organizacja, środkiem przymusu podlega jej pracownik odpowiedzialny za niezastosowanie się do wezwania, a gdyby ustalenie takiego pracownika było utrudnione, środkiem przymusu podlega jej kierownik.

Art. 1054. § 1. Jeżeli postępowanie egzekucyjne zostanie umorzone albo dłużnik na skutek aresztu zgłosi gotowość wykonania czynności, sąd postanowi zwolnić go niezwłocznie i zawiadomi o tym wierzyciela. Dłużnikowi, który zgłosił gotowość wykonania czynności, sąd stosownie do okoliczności wyznaczy termin do jej wykonania.

§ 2. Gdyby dłużnik po zwolnieniu zwlekał z wykonaniem czynności, sąd na wniosek wierzyciela po wysłuchaniu stron zarządzi wykonanie aresztu do końca wyznaczonego poprzednio terminu.

§ 3. Jeżeli dłużnik zgłosił się ponownie do wykonania czynności, sąd może odmówić zwolnienia go z aresztu przed upływem oznaczonego czasu.

Art. 1056. § 1.

§ 3. Koszty wykonania aresztu powinny być pokryte z zarobków dłużnika. Wierzyciel obowiązany jest złożyć z góry komornikowi sumę potrzebną na sprowadzenie dłużnika do miejsca osadzenia i na wyżywienie go przez czas trwania przymusu; nie dotyczy to wypadku, gdy wierzyciel korzysta ze zwolnienia od kosztów sądowych.

DZIAŁ II. EGZEKUCJA PRZECIWKO JEDNOSTKOM GOSPODARKI USPOŁECZNIONEJ

Art. 1060. Gdy dłużnikiem jest Skarb Państwa lub inna państwowa osoba prawna, wierzyciel

ciel w celu otrzymania należności pieniężnej składa tytuł egzekucyjny bezpośrednio tej państwowej jednostce organizacyjnej, z której działalnością wiąże się dochodzone roszczenie; jednostka ta obowiązana jest niezwłocznie należność uiszczyć.

Art. 1061. Gdy dłużnikiem jest Skarb Państwa lub inna państwowa osoba prawna z wyjątkiem przedsiębiorstw państwowych, a należność nie zostanie uiszczona w ciągu tygodnia od daty złożenia tytułu egzekucyjnego, jednostka nadrzędna dłużnika na wniosek wierzyciela zarządzi pokrycie należności z funduszków dłużnika.

Art. 1062. § 1. Gdy dłużnikiem jest przedsiębiorstwo państwowe, a należność nie zostanie uiszczona w ciągu miesiąca od daty złożenia tytułu egzekucyjnego, wierzyciel może przeprowadzić egzekucję z rachunku bankowego dłużnika.

§ 2. Komornik jednocześnie z zajęciem wierzytelności z rachunku bankowego zawiadamia o tym jednostkę nadrzędną dłużnika.

§ 3. Egzekucja należności pieniężnych z innego mienia dłużnika nie jest dopuszczalna.

§ 4. Przepisy paragrafów poprzedzających nie dotyczą przedsiębiorstw państwowych „Polskie Koleje Państwowe” i „Polska Poczta, Telegraf i Telefon”, do których stosuje się odpowiednio art. 1061.

Art. 1063. § 1. Gdy dłużnikiem jest jednostka gospodarki uspołecznionej nie będąca państwową jednostką organizacyjną, egzekucję należności pieniężnej przeprowadza się z jej rachunku bankowego.

§ 2. Jeżeli egzekucja z rachunku bankowego prowadzona w myśl § 1 nie dała wyniku w okresie jednego miesiąca, może być prowadzona egzekucja z innego mienia dłużnika. Komornik zawiadamia o wszczęciu postępowania egzekucyjnego z innego mienia dłużnika jego jednostkę nadrzędną.

§ 3. Egzekucję ze środków trwałych można prowadzić dopiero po stwierdzeniu bezskuteczności egzekucji z innego mienia.

Art. 1064. § 1. Z rachunku rolniczych spółdzielni produkcyjnych bank pokrywa egzekwowane wierzytelności w miarę istnienia środków obrotowych na rachunku. Wypłata nie może jednak przekraczać połowy salda czynnego w chwili dokonania wypłaty. Jeżeli saldo w tej części nie wystarczy na pełne zaspokojenie egzekwowanej wierzytelności, dalszych wypłat aż do pełnego zaspokojenia wierzytelności dokonuje się po otrzymaniu nowych wpływów, jednak również tylko w granicach połowy tych wpływów.

§ 2. Rozporządzenie Rady Ministrów może określić mienie rolniczych spółdzielni produkcyjnych nie podlegające egzekucji.

Art. 1065. § 1. W celu wykonania tytułu przyznającego wierzycielowi świadczenie niepieniężne od państwowych jednostek organizacyjnych wierzyciel składa tytuł egzekucyjny bezpośrednio właściwemu organowi państwowemu, który obowiązany jest zastosować się do zawartych w tytule zarządzeń. W razie niewykonania

tytułu jednostka nadrzędna dłużnika wyda na wniosek wierzyciela odpowiednie zarządzenia.

§ 2. Egzekucję świadczeń niepieniężnych przeciwko innym jednostkom gospodarki uspołecznionej niż wymienione w artykule poprzedzającym prowadzi się według ogólnych przepisów o egzekucji świadczeń niepieniężnych.

DZIAŁ V. EGZEKUCJA ŚWIADCZEŃ ALIMENTACYJNYCH

Art. 1081. § 1. Jeżeli dochodzi się alimentów lub renty mającej charakter alimentów, wierzyciel, kierując egzekucję do wynagrodzenia za pracę, może zgłosić wniosek o wszczęcie egzekucji również do komornika sądu właściwego według swego miejsca zamieszkania.

§ 2. Komornik ten obowiązany jest zawiadomić o wszczęciu egzekucji komornika sądu właściwości ogólnej zakładu pracy. Komornik zawiadomiony zażąda przekazania mu sprawy wraz ze ściągniętymi kwotami, jeżeli wskutek dalszych zajęć suma uzyskana ze wszystkich egzekucji nie wystarcza na zaspokojenie wszystkich wierzycieli. Równocześnie z przekazaniem sprawy komornik zawiadamia zakład pracy, że dalszych wpłat należy dokonywać komornikowi, któremu sprawę przekazano.

Art. 1083. § 1. Dochody wymienione w art. 831 § 1 pkt 2 i art. 833 § 1 i § 2 podlegają egzekucji na zaspokojenie alimentów, bez względu na ich wysokość, w dwóch piątych częściach. Jeżeli jednak dłużnik pobiera miesięcznie więcej, aniżeli wynosi podwójna kwota minimalnej wysokości wynagrodzenia za pracę najniższej zarabiających pracowników, egzekucji na zaspokojenie alimentów podlega ponadto cała nadwyżka.

§ 2. Zasiłki rodzinne podlegają egzekucji tylko na zaspokojenie roszczeń alimentacyjnych osób, na pokrycie potrzeb których są przeznaczone.

Art. 1084. § 1. Jeżeli na skutek zbiegu egzekucji należności alimentacyjnych z egzekucją innych należności jedna piąta część dochodów określonych w art. 833 § 1 i 2 oraz połowa nadwyżki, o jakiej mowa w tych przepisach, nie wystarczają na pokrycie wszystkich należności, egzekucji na zaspokojenie alimentów podlega ponadto druga piąta część tych dochodów oraz druga połowa nadwyżki.

§ 2. Gdyby jednak na skutek tego zbiegu egzekucji dłużnikowi miała pozostać kwota mniejsza od kwoty minimalnej wysokości wynagrodzenia miesięcznego za pracę najniższej zarabiających pracowników, na pokrycie wierzytelności innych niż alimentacyjne przeznaczają się jedynie taką część dochodów, aby powyższe minimum pozostało wolne od egzekucji.

Art. 1086. Komornik obowiązany jest z urzędu przeprowadzić dochodzenie w celu ustalenia zarobków i stanu majątkowego dłużnika oraz jego miejsca zamieszkania. Jeżeli środki te okażą się bezskuteczne, organy Milicji Obywatelskiej przeprowadzą na wniosek komornika dochodzenie w celu ustalenia miejsca zamieszkania i miej-

sca pracy dłużnika. Organy prezydiów rad narodowych właściwe do spraw opieki społecznej przeprowadzą na wniosek komornika dochodzenie w celu ustalenia majątku i dochodów dłużnika. Poza tym stosuje się art. 1073 § 2 i 3.

Art. 1087. Jeżeli dłużnik zatrudniony jest u osoby bliskiej, osoba ta w razie zajęcia wynagrodzenia za pracę w poszukiwaniu świadczeń alimentacyjnych nie może zasłaniać się zarzutem,

że wypłaciła dłużnikowi wynagrodzenie z góry, ani zarzutami, że dłużnik pracuje bez wynagrodzenia lub za wynagrodzeniem niższym od przeciętnego, albo że przysługuje jej wierzytelność od dłużnika nadająca się do potrącenia z jego rozszczenia o wynagrodzenie.

Przewodniczący Rady Państwa: *E. Ochab*
Sekretarz Rady Państwa: *J. Horodecki*

22

USTAWA

z dnia 17 listopada 1964 r.

Przepisy wprowadzające Kodeks postępowania cywilnego.

(Dziennik Ustaw z dnia 1 grudnia 1964 r. Nr 43, poz. 297)

(Wyciąg)

Rozdział 1.

Przepisy ogólne

Art. I. Kodeks postępowania cywilnego wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1965 r.

Art. II. § 1. Z dniem wejścia w życie Kodeksu postępowania cywilnego tracą moc dotychczasowe przepisy dotyczące przedmiotów w Kodeksie tym unormowanych, chyba że przepisy poniższe stanowią inaczej.

Art. VIII. Pozostają w mocy:

6) art. 15, 16, 17 i 20 ustawy z dnia 10 grudnia 1959 r. o zwalczaniu alkoholizmu (Dz. U. Nr 69, poz. 434).

Art. IX. Pozostają w mocy:

8) art. 24 ustawy z dnia 17 lutego 1961 r. o spółdzielniach i ich związkach (Dz. U. Nr 12, poz. 61);

Art. X. § 1. Jeżeli obowiązujące przepisy powołują się na uchylone przepisy dotyczące przedmiotów unormowanych w Kodeksie postępowania cywilnego lub niespornego albo odsyłają ogólnie do przepisów tych postępowań, stosuje się odpowiednio w tym zakresie przepisy Kodeksu postępowania cywilnego. W szczególności w wypadkach, w których obowiązujące przepisy przewidują rozpoznanie sprawy w postępowaniu niespornym, stosuje się przepisy Kodeksu o postępowaniu nieprocesowym.

Art. XI. Ustawą w rozumieniu Kodeksu postępowania cywilnego jest każdy obowiązujący przepis prawa.

Art. XII. Prezes sądu powiatowego może za-

rządzić rozpoznanie każdej sprawy należącej do właściwości tego sądu przez jednego sędziego. Nie dotyczy to jednak spraw ze stosunków rodzinnych i ze stosunku pracy.

Rozdział 3.

Przepisy przejściowe

Art. XV. § 1. Postępowanie wszczęte przed wejściem w życie Kodeksu postępowania cywilnego będzie się toczyło od tej chwili według przepisów tego Kodeksu, chyba że przepisy poniższe stanowią inaczej.

§ 2. Czynności dokonane w czasie przed wejściem w życie Kodeksu postępowania cywilnego są skuteczne, jeżeli odpowiadają przepisom dotychczasowym.

Art. XVI. § 1. Jeżeli przed wejściem w życie Kodeksu postępowania cywilnego zapadło orzeczenie sądu pierwszej instancji kończące postępowanie w sprawie, postępowanie rewizyjne lub zażalenkowe toczyć się będzie w trybie przewidzianym w przepisach dotychczasowych. Jednakże w sprawie, w której orzeczenie sądu pierwszej instancji zostało po dniu wejścia w życie Kodeksu postępowania cywilnego uchylone przez sąd rewizyjny, postępowanie toczyć się będzie według przepisów tego Kodeksu.

§ 2. W wypadku wniesienia rewizji nadzwyczajnej po wejściu w życie Kodeksu postępowania cywilnego postępowanie z rewizji nadzwyczajnej toczyć się będzie według przepisów tego Kodeksu, chociażby zaskarżone orzeczenie zapadło przed jego wejściem w życie.

Art. XXII. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1965 r.

Przewodniczący Rady Państwa: *E. Ochab*
Sekretarz Rady Państwa: *J. Horodecki*

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 18 listopada 1964 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie tworzenia funduszu zakładowego w przedsiębiorstwach wykonawstwa inwestycyjnego i geologicznych.

(Dziennik Ustaw z dnia 28 listopada 1964 r. Nr 42, poz. 285)

Na podstawie art. 2 ust. 3 i 4 oraz art. 4 i 5 ustawy z dnia 28 marca 1958 r. o funduszu zakładowym w przedsiębiorstwach państwowych (Dz. U. z 1960 r. Nr 13, poz. 78) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 25 maja 1962 r. w sprawie tworzenia funduszu zakładowego w przedsiębiorstwach wykonawstwa inwestycyjnego i geologicznych (Dz. U. z 1962 r. Nr 36, poz. 162 i z 1964 r. Nr 1, poz. 1) wprowadza się następujące zmiany:

1) w §§ 2, 3, 8 ust. 3, 9, 10, 11, 12, 13 ust. 1, 14 ust. 1, 15, 17 ust. 2 pkt 1 i 21 ust. 1 — użyte w różnych przypadkach wyrazy „wskaźnik rentowności” i „rentowność” zastępuje się wyrazami „wskaźnik wynikowego poziomu kosztów całokształtu działalności”;

2) w § 4 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W przedsiębiorstwach budowlano-montażowych do podstawowych zadań rzeczowych zalicza się co najmniej całość budownictwa mieszkaniowego (w ogólnej ilości m² powierzchni użytkowej mieszkań), szkolnego i szpitalnego oraz wykonywane w ramach inwestycji centralnych i zjednoczeń produkcyjne obiekty przemysłowe, obiekty wodne i lądowo-inżynieryjne — ujęte w rocznym planie oddawania obiektów do użytku.”;

3) § 5 otrzymuje brzmienie:

„§ 5. 1. Przez wskaźnik wynikowego poziomu kosztów całokształtu działalności rozumie się procentowy stosunek wartości sprzedanej produkcji podstawowej, pomocniczej i usług wykonanych własnymi siłami, pomniejszonej (a w przedsiębiorstwach deficytowych — powiększonej) o wynik bilansowy — do wartości sprzedanej produkcji i usług. Wskaźnik ten należy wyliczać według następującego wzoru:

$$W_w = \frac{(S - W_b) \cdot 100}{S},$$

w którym:

W_w — poszukiwany wskaźnik wynikowego poziomu kosztów wyrażony w procentach;

W_b — wynik bilansowy z całokształtu działalności przedsiębiorstwa;

S — wartość sprzedaży produkcji podstawowej, pomocniczej i usług.

2. Przez zadany wskaźnik wynikowego poziomu kosztów całokształtu działalności rozumie się wskaźnik wynikający z dyrektywnego zadania w zakresie wyniku z całokształtu działalności oraz z ustaleń przyjętych do planu techniczno-ekonomicznego w zakresie sprzedaży produkcji podstawowej, pomocniczej i usług.

3. Przez planowany wskaźnik wynikowego po-

ziomu kosztów całokształtu działalności rozumie się wskaźnik wynikający z ustaleń przyjętych do planu techniczno-ekonomicznego w zakresie wyniku z całokształtu działalności i sprzedaży produkcji podstawowej, pomocniczej i usług.

4. Przez rzeczywisty wskaźnik wynikowego poziomu kosztów całokształtu działalności rozumie się wskaźnik wynikający ze sprawozdawczości finansowej po weryfikacji i po dokonaniu ewentualnych korekt, o których mowa w §§ 13—15.”;

4) § 7 otrzymuje brzmienie:

„§ 7. 1. Jeżeli przedsiębiorstwo wykona podstawowe zadania rzeczowe, a nie osiągnie zadanego wskaźnika wynikowego poziomu kosztów całokształtu działalności — wówczas stawka funduszu zasadniczego ulega odpowiedniemu zmniejszeniu, a mianowicie:

Pogorszenie zadanego wskaźnika wynikowego poziomu kosztów całokształtu działalności w granicach:	Zmniejszenie stawki funduszu zasadniczego wyrażone w % za każde pełne 0,1% pogorszenia zadanego wskaźnika wynikowego poziomu kosztów całokształtu działalności
od 0,1% do 0,2%	1,0%
od 0,3% do 0,4%	2,5%
od 0,5% do 0,7%	4,5%
od 0,8% do 1,0%	6,5%
od 1,1% do 1,5%	8,0%

Zmniejszenie stawki funduszu zasadniczego należy liczyć w sposób składany, tj. oddzielnie dla każdego przedziału tabeli. Gdyby na skutek zmniejszenia stawki odpisu zasadniczego zasadniczy fundusz zakładowy wyniósł kwotę mniejszą od kwoty równej 1% planowanego osobowego funduszu płac, przedsiębiorstwo tworzy zasadniczy fundusz zakładowy w kwocie odpowiadającej 1% planowanego osobowego funduszu płac.

2. W razie pogorszenia zadanego wskaźnika wynikowego poziomu kosztów całokształtu działalności w granicach od 1,5% do 2% przedsiębiorstwo, które wykonało podstawowe zadania rzeczowe, tworzy zasadniczy fundusz zakładowy w kwocie odpowiadającej 1% planowanego osobowego funduszu płac.

3. W razie pogorszenia zadanego wskaźnika wynikowego poziomu kosztów całokształtu działalności powyżej 2%, przedsiębiorstwo traci prawo do funduszu zakładowego.”;

5) w § 8 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Jeżeli przedsiębiorstwo wykona w pełni zadany wskaźnik wynikowego poziomu kosztów całokształtu działalności, natomiast nie wykona części podstawowych zadań rzeczowych — fun-

dusz zasadniczy, obliczony zgodnie z ustaleniami § 6, ulega zmniejszeniu w zależności od stopnia wykonania tych zadań:

1) dla generalnych wykonawców — według całkowitej wartości sprzedażnej obiektów oddanych do użytku,

2) dla częściowych (bezpośrednich) wykonawców lub podwykonawców — według całkowitej wartości sprzedażnej robót:

Stopień niewykonania podstawowych zadań rzeczowych według wartości sprzedażnej	Zmniejszenie stawki funduszu zasadniczego
do 5%	20%
powyżej 5 do 10%	40%
„ 10 do 15%	60%

6) po § 8 dodaje się § 8a w brzmieniu:

„§ 8a. W razie równoczesnego pogorszenia zadanego wskaźnika wynikowego poziomu kosztów całokształtu działalności w granicach do 1,5% i niewykonania podstawowych zadań rzeczowych według całkowitej wartości sprzedażnej robót w granicach do 15% — zmniejszenie stawki funduszu zasadniczego, o którym mowa w § 8 ust. 1, stosuje się w odniesieniu do stawki funduszu zasadniczego ustalonej na podstawie § 7 ust. 1.”;

7) w § 18 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Przedsiębiorstwom, które utracą całkowicie prawo do tworzenia funduszu zakładowego, jednostka nadrzędna może zezwolić na dokony-

wanie wydatków na nagrody do wysokości kwoty nie przekraczającej 0,2% planowanego na dany okres osobowego funduszu płac.”;

8) w załączniku nr 1 w pkt 1 dodaje się lit. e) w brzmieniu:

„e) Ministrowi Rolnictwa — 5,5%”;

9) załącznik nr 2 otrzymuje brzmienie:

„TABELA STAWEK DODATKOWEGO FUNDUSZU ZAKŁADOWEGO ZA POPRAWĘ ZADANEGO WSKAŹNIKA WYNIKOWEGO POZIOMU KOSZTÓW CAŁOKSZTAŁTU DZIAŁALNOŚCI

Lp.	Za poprawę zadanego wskaźnika wynikowego poziomu kosztów całokształtu działalności	Stawka dodatkowego funduszu zakładowego wyrażona w procencie planowanego osobowego funduszu płac za każde pełne 0,1% poprawy zadanego wskaźnika wynikowego poziomu kosztów całokształtu działalności
1	od 0,1% do 0,2%	0,06
2	od 0,3% do 0,5%	0,12
3	od 0,6% do 1,0%	0,10
4	od 1,1% do 1,5%	0,08
5	od 1,6% do 2,0%	0,06
6	od 2,1% do 3,0%	0,04
	za każdy dalszy 0,1% poprawy	0,02

Stawki dodatkowego funduszu zakładowego należy liczyć w sposób składany, tj. oddzielnie dla każdego przedziału tabeli”.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 stycznia 1964 r.

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*

24

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 18 listopada 1964 r.

w sprawie tworzenia funduszu zakładowego na rok 1964 w przedsiębiorstwach przemysłowych wchodzących w skład Zjednoczenia Przemysłu Budowy Maszyn Ciężkich.

(Dziennik Ustaw z dnia 9 grudnia 1964 r. Nr 44, poz. 302)

Na podstawie art. 2 ust. 3 i 4 oraz art. 4 i 5 ustawy z dnia 28 marca 1958 r. o funduszu zakładowym w przedsiębiorstwach państwowych (Dz. U. z 1960 r. Nr 13, poz. 78) zarządza się, co następuje:

§ 1. W przedsiębiorstwach, które w dniu 1 stycznia 1964 r. zgrupowane były w Zjednoczeniu Przemysłu Budowy Maszyn Ciężkich, tworzy się fundusz zakładowy w 1964 r. według przepisów §§ 1—4 i 6—8 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 kwietnia 1961 r. w sprawie tworzenia funduszu zakładowego na lata 1960 i 1961 w przedsiębiorstwach przemysłowych wchodzą-

cych w skład Zjednoczenia Przemysłu Budowy Maszyn Ciężkich (Dz. U. z 1961 r. Nr 22, poz. 107, z 1962 r. Nr 4, poz. 13 i z 1963 r. Nr 15, poz. 79).

§ 2. Na fundusz zakładowy przeznaczają się średnio 15,0% zysku rozliczeniowego na rok 1964, z tym że Zjednoczenie Przemysłu Budowy Maszyn Ciężkich określi stawkę odpisów na fundusz zakładowy dla poszczególnych przedsiębiorstw w ramach średniej stawki.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 stycznia 1964 r.

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*

UCHWAŁA RADY PAŃSTWA

z dnia 18 listopada 1964 r.

w sprawie ustalenia stanowisk, kwalifikacji i uposażeń pracowników administracyjnych Sądu Najwyższego.

(Monitor Polski z dnia 24 listopada 1964 r. Nr 79, poz. 370)

Na podstawie art. 47 ustawy z dnia 15 lutego 1962 r. o Sądzie Najwyższym (Dz. U. Nr 11, poz. 54) uchwała się, co następuje:

§ 1. 1. Ustala się następujące tabele stanowiące załączniki do uchwały:

1) tabelę stanowisk, kwalifikacji, uposażeń zasadniczych oraz dodatków specjalnych (załącznik nr 1),

2) tabelę stawek dodatków specjalnych (załącznik nr 2).

2. Dyrektorowi Biura Prezydialnego i naczelnikom wydziałów tego biura przysługuje dodatek specjalny co najmniej w najniższej stawce, przewidzianej dla danego stanowiska. Pozostałym pracownikom może być przyznany dodatek specjalny, jeżeli jest przewidziany w tabeli dla zajmowanych przez nich stanowisk.

§ 2. 1. W zakresie nie uregulowanym odmiennie w niniejszej uchwale mają do pracowników administracyjnych Sądu Najwyższego odpowiednie zastosowanie przepisy rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie ustalenia stanowisk, kwalifikacji i uposażeń pracowników ministerstw i urzędów centralnych.

2. Przewidziane w rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 1, decyzje w sprawie uzupełnienia tabeli stanowisk podejmuje Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego w porozumieniu z Przewodniczącym Komitetu Pracy i Płac oraz Ministrem Finansów.

3. Liczbę dwu najwyższych stawek dodatku specjalnego, przewidzianych w załączniku nr 1 dla stanowisk dyrektora Biura Prezydialnego

i naczelników wydziałów tego biura, ustala Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego w porozumieniu z Przewodniczącym Komitetu Pracy i Płac i Ministrem Finansów.

4. Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego może:

1) wyjątkowo zwolnić nowo przyjmowanego pracownika od wymagań kwalifikacyjnych, określonych dla danego stanowiska w załączniku nr 1,

2) ze względu na wyjątkowe kwalifikacje, rodzaj wykonywanej pracy i stopień związanej z nią odpowiedzialności przyznać nowo przyjmowanemu pracownikowi uposażenie wyższe od najniższego, przewidzianego dla danego stanowiska, jednak nie przekraczające średniej wysokości uposażenia zasadniczego oraz 60% najwyższej stawki dodatku specjalnego, przewidzianych dla tego stanowiska w załączniku nr 1.

§ 3. Pracownicy administracyjni Sądu Najwyższego mogą otrzymywać dodatki, określone uchwałą nr 279 Rady Ministrów z dnia 9 kwietnia 1955 r. w sprawie dodatków dla pracowników sądów powszechnych za udział w posiedzeniach sądowych (Monitor Polski Nr 36, poz. 349).

§ 4. Do uposażeń, dodatków do uposażenia oraz wszelkich innych należności żołnierzy zatrudnionych w Izbie Wojskowej Sądu Najwyższego stosuje się przepisy obowiązujące w wojsku w zakresie uposażeń żołnierzy.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 lipca 1964 r.

Przewodniczący Rady Państwa: *E. Ochab*
Sekretarz Rady Państwa: *J. Horodecki*

Załącznik nr 1 do uchwały Rady Państwa z dnia 18 listopada 1964 r. (poz. 370).

TABELA STANOWISK, KWALIFIKACJI, UPOSAŻEŃ ZASADNICZYCH ORAZ DODATKÓW SPECJALNYCH

Lp.	Nazwa stanowiska	Wymagane kwalifikacje w zakresie		Uposażenie zasadnicze w złotych od — do	Stawki dodatku specjalnego
		wykształcenia	liczby lat pracy zawodowej		
1	2	3	4	5	6
1	Dyrektor Biura Prezydialnego	wyższe ekonomiczne lub prawnicze	8	3.400—4.600	7—1
2	Naczelnik Wydziału Ogólnego, Budżetowo-Gospodarczego	wyższe średnie	5 9	2.800—3.700	11—4
3	Starszy radca	wyższe średnie	2 6	2.400—3.300	do 6
4	Kierownik sekretariatu izby, Biura Orzecznictwa, Biura Prezydialnego	wyższe średnie	4 8	2.000—2.800	do 8
5	Kierownik biblioteki ogólnej	wyższe średnie	4 8	1.800—2.600	do 8

Lp.	Nazwa stanowiska	Wymagane kwalifikacje w zakresie		Uposażenie zasadnicze w złotych od — do	Stawki dodatku specjalnego
		wykształcenia	liczby lat pracy zawodowej		
1	2	3	4	5	6
6	Radca	wyższe średnie	2 6	1.800—2.400	do 9
7	Kierownik sekretariatu wydziału w izbie	wyższe średnie oraz egzamin sekretarski	4 8	1.650—2.400	do 9
8	Starszy sekretarz w izbie, w Biurze Orzecznictwa	wyższe średnie oraz egzamin sekretarski	2 4	1.400—2.200	do 10
9	Starszy księgowy	wyższe średnie	1 3	1.400—2.200	do 11
10	Starszy referent, kierownik hali maszyn, kierownik kancelarii, intendent	wyższe średnie	2 4	1.400—1.900	do 12
11	Sekretarz w izbie, Biurze Orzecznictwa	średnie i egzamin sekretarski	1	1.100—1.700	do 12
12	Referent	średnie	1	1.050—1.550	—
13	Archiwista, kancelista	średnie podstawowe	2	1.050—1.350	—
14	Starsza maszynistka w hali maszyn	umiejętność pisania na maszynie z szybkością 220 uderzeń na minutę, stwierdzona egzaminem	—	1.050—1.350	—
15	Maszynistka w hali maszyn	umiejętność pisania na maszynie z szybkością 180 uderzeń na minutę, stwierdzona egzaminem	—	950—1.150	—
16	Pomocnik sekretarza	średnie	—	850—1.100	—

Pracownicy obsługi

1	Rzemieślnik wykwalifikowany	—	3	1.000—1.700	—
2	Starszy woźny sądowy, prezydialny	—	2	950—1.100	do 12
3	Starszy woźny	—	—	950—1.050	—
4	Woźny	—	—	850— 950	—
5	Sprzątaczką	—	w systemie czasowym	800— 850	—
6	Goniec	—	—	800	—

Załącznik nr 2 do uchwały Rady Państwa z dnia 18 listopada 1964 r. (poz. 370).

TABELA STAWEK DODATKÓW SPECJALNYCH

Stawka	Złotych
1	1.700
2	1.550
3	1.400
4	1.250
5	1.100
6	950
7	800
8	700

Stawka	Złotych
9	600
10	500
11	400
12	300
13	200

26

UCHWAŁA RADY PAŃSTWA

z dnia 18 listopada 1964 r.

w sprawie uposażeń sędziów i członków Biura Orzecznictwa Sądu Najwyższego.*(Monitor Polski z dnia 24 listopada 1964 r. Nr 79, poz. 372)*

Na podstawie art. 47 ustawy z dnia 15 lutego 1962 r. o Sądzie Najwyższym (Dz. U. Nr 11, poz. 54) uchwała się, co następuje:

§ 1. Do sędziów i członków Biura Orzecznictwa Sądu Najwyższego mają zastosowanie przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 12 maja 1959 r. w sprawie uposażenia sędziów, członków Biura Orzecznictwa Sądu Najwyższego oraz asesorów i aplikantów sądowych (Dz. U. Nr 31, poz. 184 z późniejszymi zmianami) z uwzględnieniem zmian, wynikających z przepisów niniejszej uchwały.

§ 2. 1. Ustala się tabelę dodatków specjalnych w brzmieniu określonym w załączniku do uchwały.

2. Dodatki specjalne nie podlegają podatkowi od wynagrodzeń.

§ 3. 1. Sędziom Sądu Najwyższego, pełniącym funkcje dyrektora Biura Orzecznictwa lub przewodniczącego wydziału w izbie, przysługuje dodatek specjalny stawki 11—1.

2. Dodatek specjalny w określonej stawce przyznaje Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego. Dwie najwyższe stawki mogą być przyznawane w liczbie, ustalonej przez Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego w porozumieniu z Przewodniczącym Komitetu Pracy i Płac oraz Ministrem Finansów.

3. Przyznawanie wyższej stawki dodatku specjalnego może nastąpić tylko zgodnie z zasadami i w terminach obowiązujących przy awansowaniu pracowników ministerstw.

4. W okresie pobierania dodatku specjalnego, o którym mowa w niniejszym paragrafie, nie można pobierać żadnego innego dodatku, z wyjątkiem dodatku za wysługę lat.

§ 4. 1. Sędziom Sądu Najwyższego nie pełniącym funkcji wymienionych w § 3 oraz sędziom wojewódzkim w okresie delegowania ich do zastępczego pełnienia funkcji sędziego Sądu Najwyższego przysługuje dodatek specjalny stawki 12.

2. Członkom Biura Orzecznictwa przysługuje dodatek specjalny stawki 13.

§ 5. 1. Przepisy o utracie prawa do dodatku specjalnego przez pracowników ministerstw mają zastosowanie do dodatków specjalnych wymienionych w § 3 i w § 4 ust. 2.

2. Dyrektorowi Biura Orzecznictwa i przewodniczącemu wydziału w izbie, który utracił dodatek specjalny zgodnie z przepisem ust. 1, przysługuje dodatek specjalny stawki 12.

§ 6. 1. Tworzy się fundusz nagród na nagrody dla sędziów i członków Biura Orzecznictwa Sądu Najwyższego.

2. Do funduszu nagród i zasad ich przyznawania mają odpowiednie zastosowanie przepisy dotyczące ministerstw. Jednakże przepisów ograniczających prawo do otrzymywania nagród z innych tytułów nie stosuje się do sędziów, o których mowa w § 4 ust. 1.

§ 7. Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego może w uzasadnionych wypadkach — w porozumieniu z Przewodniczącym Komitetu Pracy i Płac oraz Ministrem Finansów — przyznać imiennie pracownikowi zatrudnionemu w dniu wejścia w życie uchwały nie podlegający opodatkowaniu dodatek wyrównawczy do uposażenia na czas pozostawania na tym samym stanowisku, jeżeli uposażenie przysługujące pracownikowi według przepisów uchwały jest w sposób istotny niższe niż dotychczas przez niego łącznie pobierane wynagrodzenie.

§ 8. Do uposażeń, dodatków do uposażeń oraz wszelkich innych należności sędziów Izby Wojewódzkiej stosuje się przepisy obowiązujące w wojsku w zakresie uposażeń żołnierzy.

§ 9. Traci moc uchwała Rady Państwa z dnia 22 maja 1962 r. w sprawie stanowisk i uposażeń sędziów oraz innych pracowników Sądu Najwyższego (Monitor Polski Nr 45, poz. 211).

§ 10. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 lipca 1964 r.

Przewodniczący Rady Państwa: *E. Ochab*
Sekretarz Rady Państwa: *J. Horodecki*

Załącznik do uchwały Rady Państwa z dnia 18 listopada 1964 r. (poz. 372).

TABELA DODATKÓW SPECJALNYCH

Stawka	Miesięcznie złotych
1	3.000
2	2.800
3	2.600
4	2.400
5	2.200
6	2.000
7	1.800
8	1.600
9	1.400
10	1.250
11	1.100
12	650
13	500

27

UCHWAŁA RADY PAŃSTWA

z dnia 18 listopada 1964 r.

o zmianie uchwały w sprawie stanowisk służbowych i uposażeń pracowników prokuratorskich.

(Monitor Polski z dnia 24 listopada 1964 r. Nr 79, poz. 373)

Na podstawie art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 1950 r. o Prokuraturze Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (Dz. U. Nr 38, poz. 346) uchwała się, co następuje:

§ 1. W uchwale Rady Państwa z dnia 12 maja 1959 r. w sprawie stanowisk służbowych i uposażeń pracowników prokuratorskich (Monitor Polski z 1959 r. Nr 44, poz. 205, z 1961 r. Nr 92, poz. 391, z 1962 r. Nr 45, poz. 212 i z 1963 r. Nr 80, poz. 389) wprowadza się następujące zmiany:

1) po § 4 dodaje się § 4a i § 4b w następującym brzmieniu:

„§ 4a. 1. Pracownikom prokuratorskim Generalnej Prokuratury przysługuje dodatek specjalny z tytułu pełnienia funkcji według następujących stawek:

2. Prokurator Generalny Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej ustala dla Generalnej Prokuratury — w porozumieniu z Przewodniczącym Komitetu Pracy i Płac oraz z Ministrem Finansów — liczbę dodatków specjalnych z tytułu pełnienia funkcji w najwyższych dwóch stawkach, które mogą być przyznane osobom wykonującym funkcje określone w ust. 1 pod lp. 1—3.

3. Dodatek specjalny z tytułu pełnienia funkcji nie podlega podatkowi od wynagrodzeń.

4. W okresie pobierania dodatku specjalnego z tytułu pełnienia funkcji nie przysługują pracownikowi prokuratorskiemu Generalnej Prokuratury żadne inne dodatki, z wyjątkiem dodatku za wysługę lat.

5. Pracownik prokuratorski Generalnej Prokuratury może awansować w zakresie dodatku spe-

Lp.	Funkcja	Stawka dodatku specjalnego z tytułu pełnienia funkcji
1	Dyrektor departamentu (biura)	1100, 1250, 1400, 1600, 1800, 2000, 2200, 2400, 2600, 2800, 3000
2	Wicedyrektor departamentu (biura), radca Prokuratora Generalnego PRL	800, 900, 1050, 1200, 1350, 1500, 1650, 1800, 1950, 2100
3	Naczelnik wydziału, wizytator	600, 700, 800, 950, 1100, 1250, 1400, 1550, 1700
4	Kierownik rejonu	300, 400, 500, 600, 700, 800, 900, 1000, 1200, 1400

cialnego z tytułu pełnienia funkcji na zasadach i w terminach określonych dla pracowników naczelnych organów administracji państwowej.

6. Do pobierania przez pracowników prokuratorskich Generalnej Prokuratury dodatków specjalnych z tytułu pełnienia funkcji stosuje się odpowiednio przepisy § 11 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 lipca 1964 r. w sprawie ustalenia stanowisk, kwalifikacji i uposażeń pracowników ministerstw i urzędów centralnych (Dz. U. Nr 29, poz. 185).

7. Prokurator Generalny Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej — w porozumieniu z Przewodniczącym Komitetu Pracy i Płac oraz z Ministrem Finansów — może przyznać imiennie pracownikowi prokuratorskiemu Generalnej Prokuratury, nie pobierającemu dodatku specjalnego z tytułu pełnienia funkcji, nie podlegający opodatkowaniu dodatek wyrównawczy do uposażenia na czas pozostawania na tym samym stanowisku, jeżeli łączna suma składników wynagrodzenia, pobierana dotąd przez tegoż pracownika, jest wyższa od przewidzianej w przepisach niniejszych.

§ 4b. 1. Tworzy się fundusz nagród na nagrody dla pracowników prokuratorskich Generalnej Prokuratury w wysokości 4% planowanego osobowego funduszu płac tych pracowników.

2. Suma nagród indywidualnych przyznanych pracownikowi prokuratorskiemu Generalnej Prokuratury w danym roku kalendarzowym nie może przekroczyć 15% jego rocznego uposażenia zasadniczego.

3. Poza nagrodami przewidzianymi w ust. 2 nie mogą być przyznane nagrody z innych tytułów; nie dotyczy to nagród państwowych, za udział w konkursach, za osiągnięcia racjonalizatorskie i za projekty wynalazcze.”;

2) w § 5 skreśla się przepisy odnoszące się do pracowników prokuratorskich Generalnej Prokuratury oraz dodaje się nowy ust. 5 w brzmieniu:

„5. Dodatek funkcyjny nie przysługuje pracownikowi prokuratorskiemu w okresie urlopu bezpłatnego i zawieszenia w pełnieniu służby. Prokurator Generalny Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej może wstrzymać wypłatę dodatku pracownikowi, który z innych powodów nie pełni przez ponad 3 miesiące obowiązków, z którymi związany jest dodatek.”;

3) w § 10 ust. 1 lit. b) dodaje się na końcu wyrazy „a także aplikantów sądowych”.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 lipca 1964 r.

Przewodniczący Rady Państwa: *E. Ochab*
Sekretarz Rady Państwa: *J. Horodecki*

28

UCHWAŁA RADY PAŃSTWA

z dnia 18 listopada 1964 r.

w sprawie uposażeń pracowników administracyjnych Generalnej Prokuratury.

(Monitor Polski z dnia 24 listopada 1964 r. Nr 79, poz. 374)

Na podstawie art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 1950 r. o Prokuraturze Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (Dz. U. Nr 38, poz. 346) uchwała się, co następuje:

§ 1. 1. Pracownikami administracyjnymi w rozumieniu uchwały są pracownicy nieprokuratorscy Generalnej Prokuratury, z wyjątkiem kierowców i innych pracowników samochodowych, których wynagrodzenie regulują odrębne przepisy.

2. Uchwała nie ma zastosowania do pracowników administracyjnych prokuratur wojskowych.

§ 2. 1. Ustala się następujące tabele stanowiące załączniki do uchwały:

1) tabelę stanowisk służbowych, wymaganych kwalifikacji i uposażeń zasadniczych oraz dodatków specjalnych (załącznik nr 1),

2) tabelę stawek dodatków specjalnych (załącznik nr 2).

2. Pracownikom zajmującym stanowiska określone w załączniku nr 1 pod lp. 1—5 przysługuje dodatek specjalny co najmniej w najniższej stawce, przewidzianej dla danego stanowiska. Pozostałym pracownikom może być przyznany dodatek specjalny, jeżeli jest przewidziany w tabeli dla zajmowanych przez nich stanowisk.

§ 3. 1. Tworzy się fundusz nagród dla pra-

owników Generalnej Prokuratury objętych niniejszą uchwałą w wysokości 4% planowanego osobowego funduszu płac tych pracowników, z wyłączeniem wydatków na umundurowanie.

2. Suma nagród indywidualnych, przyznanych pracownikowi w danym roku kalendarzowym, nie może przekroczyć 15% jego rocznego uposażenia zasadniczego.

3. Poza nagrodami przewidzianymi w ust. 2 nie mogą być przyznane nagrody z innych tytułów; nie dotyczy to nagród państwowych, za udział w konkursach, za osiągnięcia racjonalizatorskie i za projekty wynalazcze.

§ 4. 1. W zakresie nie uregulowanym odmiennie w niniejszej uchwale mają do pracowników administracyjnych Generalnej Prokuratury odpowiednie zastosowanie przepisy rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie ustalenia stanowisk, kwalifikacji i uposażeń pracowników ministerstw i urzędów centralnych.

2. Przewidziane w rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 1, decyzje w sprawie uzupełnienia tabeli stanowisk podejmuje Prokurator Generalny Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej w porozumieniu z Przewodniczącym Komitetu Pracy i Płac oraz Ministrem Finansów.

3. Liczbę dwu najwyższych stawek dodatku specjalnego, przewidzianych dla stanowisk wy-

mienionych w załączniku nr 1 pod lp. 1—5, ustala Prokurator Generalny Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej w porozumieniu z Przewodniczącym Komitetu Pracy i Płac oraz Ministrem Finansów.

§ 5. 1. Prokurator Generalny może w drodze zarządzenia określić bliżej rodzaj niezbędnego na danym stanowisku wykształcenia i praktyki zawodowej.

2. W wyjątkowych wypadkach, uzasadnionych doświadczeniem zawodowym pracownika* bądź gdy wymaga tego interes służby, może Prokurator Generalny Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej zezwolić na przyjęcie do pracy bądź przeniesienie na inne stanowisko pracownika, choćby nie odpowiadał wymaganiom kwalifikacyjnym określonym dla tego stanowiska.

§ 6. 1. Nowo przyjmowanemu pracownikowi przyznaje się najniższe uposażenie, przewidziane dla danego stanowiska. Przepis ten nie ma zastosowania do pracowników, przenoszonych służbowo do Generalnej Prokuratury.

2. Ze względu na wyjątkowe kwalifikacje, rodzaj wykonywanej pracy i stopień związanej z nią odpowiedzialności może Prokurator Generalny Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej przyznać również innym nowo przyjmowanym pracownikom uposażenie wyższe, jednak nie przekraczające najniższego uposażenia zasadniczego więcej niż o 25% oraz 60% najwyższej stawki dodatku specjalnego, przewidzianych dla danego stanowiska.

§ 7. W odniesieniu do pracowników Generalnej Prokuratury traci moc uchwała Rady Państwa z dnia 22 września 1961 r. w sprawie stanowisk służbowych i uposażenia pracowników administracyjnych Prokuratury Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (Monitor Polski Nr 75, poz. 316).

§ 8. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 lipca 1964 r.

Przewodniczący Rady Państwa: *E. Ochab*
Sekretarz Rady Państwa: *J. Horodecki*

Załącznik nr 1 do uchwały Rady Państwa z dnia 18 listopada 1964 r. (poz. 374).

TABELA STANOWISK SŁUŻBOWYCH, WYMAGANYCH KWALIFIKACJI
I UPOSAŻEŃ ZASADNICZYCH ORAZ DODATKÓW SPECJALNYCH

Lp.	Stanowisko służbowe	Wymagane kwalifikacje w zakresie		Uposażenie zasadnicze w złotych od — do	Stawki dodatku specjalnego na stanowiskach działalności	
		wykształcenia	lat praktyki zawodowej		podstawowej	pomocniczej
1	2	3	4	5	6	7
1	Dyrektor departamentu (biura)	wyższe	8	3.400—5.000	9—1	11—5
2	Wicedyrektor departamentu (biura)	wyższe	7	3.100—4.500	11—3	13—7
3	Konsultant w zakresie zagadnień specjalistycznych	wyższe	8	3.100—4.500	11—3	13—7
4	Naczelnik wydziału	wyższe średnie	4 8	2.800—4.000	13—5	15—8
5	Kierownik działu	wyższe średnie	4 8	2.700—3.800	14—6	16—9
6	Starszy radca, starszy inspektor na samodzielnym stanowisku, kierownik referatu	wyższe średnie	4 8	2.600—3.700	do 7	do 10
7	Starszy radca, starszy inspektor	wyższe średnie	4 8	2.400—3.600	do 8	do 10
8	Kierownik biblioteki centralnej	wyższe średnie	3 7	2.100—2.800	do 10	
9	Kierownik sekretariatu departamentu (biura), kierownik kancelarii głównej, kierownik kancelarii tajnej, kierownik centralnej składnicy akt	wyższe średnie i egzamin sekretarski	4 7	1.800—2.800	do 12	
10	Radca, inspektor	wyższe średnie	2 6	1.800—2.400	do 13	
11	Kierownik sekretariatu wydziału	średnie i egzamin sekretarski	5	1.650—2.400	do 13	
12	Starszy sekretarz	średnie i egzamin sekretarski	4	1.400—2.200	do 14	
13	Starszy księgowy	średnie	3	1.650—2.200	do 14	

Lp.	Stanowisko służbowe	Wymagane kwalifikacje w zakresie		Uposażenie zasadnicze w złotych od — do	Stawki dodatku specjalnego na stanowiskach działalności	
		wykształcenia	lat praktyki zawodowej		podstawowej	pomocniczej
1	2	3	4	5	6	7
14	Starszy referent	średnie	3	1.400—1.900	do 16	
15	Księgowy, intendent, kierownik hali maszyn	średnie	2	1.400—1.900	do 16	
16	Sekretarz	średnie i egzamin sekretarski	1	1.100—1.700	do 16	
17	Referent	średnie	2	1.050—1.550	—	
18	Kierownik centrali telefonicznej	średnie podstawowe	1 4	1.050—1.550	—	
19	Kancelista	średnie podstawowe	—	1.050—1.350	—	
20	Starsza maszynistka w hali maszyn	umiejętność pisania na maszynie z szybkością 220 uderzeń na minutę, stwierdzona egzaminem	—	1.050—1.350	—	
21	Maszynistka w hali maszyn	umiejętność pisania na maszynie z szybkością 180 uderzeń na minutę, stwierdzona egzaminem	—	950—1.150	—	
22	Praktykant z wyższym wykształceniem	—	—	1.200—1.400	—	
23	Praktykant ze średnim wykształceniem	—	—	950—1.100	—	
24	Starszy woźny prezydialny	—	2	950—1.100	do 16	
25	Starszy woźny	—	—	950—1.050	—	
26	Woźny, dźwigowy	—	—	850— 950	—	
27	Rzemieślnik wykwalifikowany, palacz c. o.	—	—	1.000—1.700	—	
28	Robotnik gospodarczy, pomoc palacza c. o.	—	—	900—1.200	—	
29	Starszy strażnik, dozorca	—	—	850— 950	—	
30	Strażnik	—	—	850	—	
31	Sprzątaczką zatrudnioną w systemie czasowym	—	—	800— 850	—	
32	Goniec	—	—	800	—	

Załącznik nr 2 do uchwały Rady Państwa z dnia 18 listopada 1964 r. (poz. 374).

TABELA STAWEK DODATKÓW SPECJALNYCH

Stawka	Złotych
1	3.000
2	2.500
3	2.100
4	1.850
5	1.700
6	1.550
7	1.400
8	1.250
9	1.100
10	950
11	800
12	700
13	600
14	500
15	400
16	300
17	200

29

UCHWAŁA Nr 336 RADY MINISTRÓW

z dnia 3 listopada 1964 r.

w sprawie wynagradzania za udział w posiedzeniach komisji powołanych przez prezydów rad narodowych na podstawie przepisów o orzecznictwie karno-administracyjnym.

(Monitor Polski z dnia 11 listopada 1964 r. Nr 76, poz. 352)

§ 1. Za udział w posiedzeniach komisji powołanych przez prezydów wojewódzkich (miast podzielonych na dzielnice) rad narodowych na podstawie art. 42 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 1951 r. o orzecznictwie karno-administracyjnym (Dz. U. z 1959 r. Nr 15, poz. 79 z późniejszymi zmianami) członkom komisji oraz protokolantowi przysługuje wynagrodzenie w wysokości:

- 1) dla przewodniczącego komisji — 57 zł,
- 2) dla członków komisji i protokolanta — 38 zł.

§ 2. Wynagrodzenie, o którym mowa w § 1, przysługuje tylko za udział w posiedzeniach komisji odbytych poza godzinami służbowymi.

§ 3. Wydatki przewidziane w niniejszej uchwale pokrywa się z budżetu właściwych rad narodowych, których prezydów powołały komisje określone w § 1.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: J. Cyrankiewicz

30

UCHWAŁA Nr 337 RADY MINISTRÓW

z dnia 4 listopada 1964 r.

w sprawie ustanowienia i nadawania odznaki „Za wzorową pracę w służbie weterynaryjnej”.

(Monitor Polski z dnia 11 listopada 1964 r. Nr 76, poz. 353)

W celu uznania zasług pracowników służby weterynaryjnej wyróżniających się socjalistycznym stosunkiem do pracy oraz wypełniających wzorowo swe obowiązki — Rada Ministrów uchwala, co następuje:

§ 1. Ustanawia się odznakę „Za wzorową pracę w służbie weterynaryjnej”, zwaną dalej „odznaką”.

§ 2. 1. Odznaka może być nadana osobom zatrudnionym w służbie weterynaryjnej, które wyróżniły się przy wykonywaniu swoich obowiązków bądź w pracy społeczno-zawodowej, w szczególności w zakresie:

- 1) zwalczania chorób zwierząt,
- 2) rozbudowy lecznictwa weterynaryjnego,

3) profilaktyki weterynaryjnej i poprawy zdrowia zwierząt,

4) nadzoru sanitarno-weterynaryjnego,

5) podniesienia poziomu fachowego służby weterynaryjnej, powiązania wiedzy z praktyką i postępu technicznego,

6) opieki nad stażystami i nad młodą kadrą fachową,

7) szerzenia weterynaryjnej oświaty sanitarnej.

2. Odznaka może być również nadana osobom nie zatrudnionym w służbie weterynaryjnej, które w szczególny sposób przyczyniły się do osiągnięć tej służby w zakresie zadań określonych w ust. 1.

§ 3. Odznakę nadaje Minister Rolnictwa.

§ 4. 1. Pozbawienie odznaki następuje w razie utraty przez wyróżnionych praw publicznych

i obywatelskich praw honorowych na mocy prawomocnego wyroku sądowego.

2. Minister Rolnictwa może pozbawić odznaki w razie stwierdzenia, że nadanie odznaki nastąpiło wskutek wprowadzenia w błąd lub że osoba wyróżniona stała się niegodna posiadania odznaki.

§ 5. Szczegółowe przepisy, określające opis i wzór odznaki, zasady i tryb nadawania i wręczania oraz sposób jej noszenia, ustali Minister Rolnictwa w drodze zarządzenia.

§ 6. Koszty związane z nadawaniem odznaki będą pokrywane ze środków budżetu Ministerstwa Rolnictwa.

§ 7. Wykonanie uchwały porucza się Ministrowi Rolnictwa.

§ 8. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*

31

UCHWAŁA Nr 401 RADY MINISTRÓW

z dnia 23 grudnia 1964 r.

zmieniająca uchwałę w sprawie zasad wynagradzania pracowników zatrudnionych w zjednoczeniach (jednostkach równorzędnych) grupujących państwowe przedsiębiorstwa przemysłowe i budowlano-montażowe.

(*Monitor Polski z dnia 31 grudnia 1964 r. Nr 89, poz. 423*)

Rada Ministrów w porozumieniu z Centralną Radą Związków Zawodowych uchwala, co następuje:

§ 1. W uchwale nr 132 Rady Ministrów z dnia 4 maja 1964 r. w sprawie zasad wynagradzania pracowników zatrudnionych w zjednoczeniach (jednostkach równorzędnych) grupujących państwowe przedsiębiorstwa przemysłowe i budowlano-montażowe (*Monitor Polski Nr 32, poz. 140*) wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 2:

a) dotychczasową treść § 2 oznacza się jako ust. 1,

b) dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. Przepisy ust. 1 nie dotyczą pracowników

zatrudnionych na stanowiskach radcy prawnego i referenta prawnego.”;

2) w taryfikatorze kwalifikacyjnym dla stanowisk pracy w zjednoczeniach, stanowiącym załącznik nr 2 do uchwały, lp. 5 kolumna 3 otrzymuje brzmienie:

„Zgodnie z uchwałą nr 533 Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 1961 r. w sprawie obsługi prawnej przedsiębiorstw państwowych, zjednoczeń oraz banków państwowych (*Monitor Polski Nr 96, poz. 406*)”.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 lipca 1964 r.

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*

32

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia 2 grudnia 1964 r.

w sprawie dodatków funkcyjnych dla sędziów w sądach ubezpieczeń społecznych.

(*Dziennik Ustaw z dnia 18 grudnia 1964 r. Nr 45, poz. 308*)

Na podstawie § 10 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 12 maja 1959 r. w sprawie uposażenia sędziów, członków Biura Orzecznictwa Sądu Najwyższego oraz asesorów i aplikantów sądowych (*Dz. U. Nr 31, poz. 184, z 1961 r. Nr 57, poz. 316, z 1963 r. Nr 44, poz. 246 oraz z 1964 r. Nr 38, poz. 241*) zarządza się, co następuje:

§ 1. Sędziowie, którym powierzono pełnienie funkcji w sądach ubezpieczeń społecznych, otrzymują dodatki funkcyjne, przewidziane w § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 12 maja 1959 r. w sprawie uposażenia sędziów, członków Biura Orzecznictwa Sądu Najwyższego oraz asesorów i aplikantów sądowych (*Dz. U. Nr 31, poz.*

184, z 1961 r. Nr 57, poz. 316, z 1963 r. Nr 44, poz. 246 oraz z 1964 r. Nr 38, poz. 241), w następującej wysokości:

1) przewodniczący wydziału (wizytator) w Trybunale Ubezpieczeń Społecznych według stawki 6

2) kierownik sekcji orzecznictwa w Trybunale Ubezpieczeń Społecznych „ „ 7

3) przewodniczący wydziału w okręgowym sądzie ubezpieczeń społecznych „ „ 9

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 września 1964 r.

Minister Sprawiedliwości: *M. Rybicki*

33

ZARZĄDZENIE Nr 85 PREZESA RADY MINISTRÓW

z dnia 9 grudnia 1964 r.

w sprawie zmian w wykazie jednostek organizacyjnych uprawnionych do tworzenia funduszu na finansowanie wydatków za osiągnięcia ekonomiczne załóg w niektórych państwowych jednostkach organizacyjnych.

(Monitor Polski z dnia 16 grudnia 1964 r. Nr 86, poz. 411)

Na podstawie § 1 ust. 2 uchwały nr 84 Rady Ministrów z dnia 3 marca 1960 r. w sprawie finansowania wydatków za osiągnięcia ekonomiczne załóg w niektórych państwowych jednostkach organizacyjnych (Monitor Polski z 1960 r. Nr 33, poz. 162 oraz z 1961 r. Nr 81, poz. 343) zarządza się, co następuje:

§ 1. W wykazie jednostek organizacyjnych, stanowiącym załącznik do uchwały nr 84 Rady Ministrów z dnia 3 marca 1960 r. w sprawie finansowania wydatków za osiągnięcia ekonomiczne załóg w niektórych państwowych jednostkach organizacyjnych (Monitor Polski z 1960 r. Nr 33, poz. 162, z 1961 r. Nr 14, poz. 74 i Nr 81, poz. 343, z 1962 r. Nr 13, poz. 51, Nr 48, poz. 230 i Nr 73,

poz. 337, z 1963 r. Nr 3, poz. 7, Nr 10, poz. 52 i Nr 93, poz. 434 oraz z 1964 r. Nr 36, poz. 168 i Nr 57, poz. 270) wprowadza się następujące zmiany:

1) w grupie III wykazu pod lp. 15 w rubryce „Dodatkowe środki na fundusz za osiągnięcia ekonomiczne” skreśla się wyraz „nietypowych”;

2) w grupie III wykazu dodaje się lp. 17 w brzmieniu:

„17. Przedsiębiorstwo Spedycji Krajowej (zarząd oraz podległe mu jednostki na pełnym wewnętrznym rozrachunku gospodarczym)”.

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 stycznia 1964 r.

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*

34

ZARZĄDZENIE MINISTRÓW GOSPODARKI KOMUNALNEJ ORAZ ZDROWIA I OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 29 września 1964 r.

w sprawie warunków i trybu świadczenia zabiegów balneologicznych i fizykoterapeutycznych, wykonywanych przez łaźnie komunalne.

(Monitor Polski z dnia 11 listopada 1964 r. Nr 76, poz. 356)

(Wyciąg)

W związku z § 2 uchwały nr 93 Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów z dnia 16 marca 1962 r. w sprawie stosowania kąpieli leczniczych przez łaźnie komunalne zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Ustala się wykaz zabiegów balneologicznych i fizykoterapeutycznych, które powinny być wykonywane przez łaźnie komunalne, stanowiący załącznik nr 1 do zarządzenia*).

2. Wydziały zdrowia i opieki społecznej prezydentów wojewódzkich rad narodowych (rad narodowych miast wyłączonych z województw):

1) ustalają — stosownie do miejscowych potrzeb — wykazy zabiegów balneologicznych i fizykoterapeutycznych wykonywanych przez łaźnie komunalne, z których będą korzystać nieodpłatnie osoby uprawnione do bezpłatnych świadczeń zakładów społecznych służby zdrowia, oraz

2) wyznaczają w porozumieniu z wojewódzkiemi zrzeszeniami gospodarki komunalnej (zjednoczeniami w miastach wyłączonych z województw) łaźnie komunalne, wykonujące na odpowiednim poziomie zabiegi balneologiczne i fizykoterapeutyczne ustalone zgodnie z pkt 1, do których zakłady społeczne służby zdrowia będą kierować osoby uprawnione do bezpłatnych świadczeń.

3. Prowadzenie zabiegów balneologicznych i fizykoterapeutycznych w łaźniach komunalnych w miejscowościach uzdrowiskowych regulują odrębne przepisy.

§ 2. 1. Z zabiegów balneologicznych i fizykoterapeutycznych w łaźniach komunalnych mogą korzystać osoby, które przedstawią skierowanie lekarskie na takie zabiegi i uzyskają decyzję o przyznaniu zabiegów, wydaną przez lekarza zatrudnionego w łaźni.

2. Wydziały zdrowia i opieki społecznej prezydentów powiatowych (miejskich, dzielnicowych) rad narodowych pokrywają należności za zabiegi, określone w § 1 ust. 2, wykonane w stosunku do osób uprawnionych do bezpłatnych świadczeń zakładów społecznych służby zdrowia i skierowanych na zabiegi przez te zakłady.

§ 4. Chorym dojeżdżającym do łaźni komunalnych na zabiegi spoza terenu miasta nie przysługuje zwrot kosztów przejazdu.

§ 5. Nadzór fachowy nad działalnością łaźni komunalnych w zakresie wykonywania zabiegów balneologicznych i fizykoterapeutycznych sprawują wydziały zdrowia i opieki społecznej prezydentów powiatowych (miejskich, dzielnicowych) rad narodowych, właściwe ze względu na siedzibę łaźni.

*) Załącznik pominięto.

§ 6. 1. W łaźniach komunalnych wykonujących zabiegi balneologiczne i fizykoterapeutyczne powinni być zatrudnieni lekarze i pielęgniarki oraz osoby posiadające przygotowanie do wykonywania i przygotowywania zabiegów.

2. Przez cały czas trwania zabiegów w łaźni komunalnej powinien być obecny lekarz i pielęgniarka.

3. Lekarze zatrudnieni w łaźniach komunalnych powinni być specjalistami w dziedzinie medycyny fizycznej lub balneoklimatologii albo specjalistami w dziedzinie chorób wewnętrznych, pediatrii lub chirurgii, przeszkolonymi na specjalnych kursach. Pielęgniarki zatrudnione przy wykonywaniu zabiegów powinny być w tym zakresie specjalnie przeszkolone.

4. Obowiązki lekarza, pielęgniarki oraz innych osób zatrudnionych przy wykonywaniu zabiegów w łaźniach komunalnych określają regulaminy pracy stanowiące załączniki nr 2—7 do zarządzenia.

5. Wydziały zdrowia i opieki społecznej prezydentów powiatowych (miejskich, dzielnicowych) rad narodowych powinny dopilnować, aby w łaźniach komunalnych przy wykonywaniu zabiegów byli zatrudnieni lekarze i pielęgniarki o odpowiednich kwalifikacjach.

§ 7. 1. Czas pracy lekarza oraz innych pracowników zatrudnionych w łaźniach komunalnych przy wykonywaniu zabiegów balneologicznych i fizykoterapeutycznych ustala kierownictwo łaźni po porozumieniu z wydziałem zdrowia i opieki społecznej prezydium powiatowej (miejskiej, dzielnicowej) rady narodowej.

2. Zaszeregowanie lekarza i innych pracowników, o których mowa w ust. 1, do odpowiednich grup uposażenia powinno być zgodne ze stawkami płac przewidzianymi dla pracowników o tych samych kwalifikacjach, stażu pracy i wykonujących ten sam rodzaj pracy w społecznych zakładach służby zdrowia.

§ 8. Dni i godziny wykonywania zabiegów

balneologicznych i fizykoterapeutycznych ustalają łaźnie po uzgodnieniu z wydziałami zdrowia i opieki społecznej prezydentów powiatowych (miejskich, dzielnicowych) rad narodowych.

§ 9. 1. Lekarz leczący chorego i kierujący go na zabiegi balneologiczne i fizykoterapeutyczne powinien podać w skierowaniu:

- 1) imię i nazwisko chorego oraz jego wiek,
- 2) rozpoznanie lekarskie choroby i ewentualnie uzasadnienie skierowania na zabiegi,
- 3) rodzaj zaordynowanych zabiegów,
- 4) czy choremu przysługują zabiegi bezpłatnie, czy też za pełną odpłatnością.

2. Skierowanie powinno być podpisane przez lekarza i opatrzone jego pieczęcią oraz datą wystawienia skierowania. Jeżeli chory ma korzystać z zabiegów bezpłatnie, skierowanie powinno być zaopatrzone w pieczęć społecznego zakładu służby zdrowia.

§ 10. 1. Na podstawie skierowania, wymienionego w § 9, lekarz zatrudniony w łaźni komunalnej wydaje po zbadaniu chorego decyzję o przyznaniu zabiegów.

2. Spośród osób przedstawiających skierowanie na zabiegi pierwszeństwo mają osoby, których stan zdrowia specjalnie tego wymaga. Wydziały zdrowia i opieki społecznej prezydentów powiatowych (miejskich, dzielnicowych) rad narodowych mogą określić, jakie inne kategorie osób na ich terenie działania mają pierwszeństwo w korzystaniu z zabiegów.

§ 16. Traci moc zarządzenie Ministrów Gospodarki Komunalnej oraz Zdrowia z dnia 17 lipca 1954 r. w sprawie stosowania kąpeli leczniczych przez komunalne zakłady łaźniennicze (Monitor Polski Nr 83, poz. 967).

§ 17. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Gospodarki Komunalnej: *S. Sroka*
Minister Zdrowia i Opieki Społecznej:
w z. *B. Bednarski*

Załączniki do zarządzenia Ministrów Gospodarki Komunalnej oraz Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 29 września 1964 r. (poz. 356).

Załącznik nr 2.

REGULAMIN PRACY LEKARZA ZATRUDNIONEGO W ŁAŹNI KOMUNALNEJ

1. Lekarz zatrudniony w łaźni komunalnej jest odpowiedzialny przed wydziałem zdrowia i opieki społecznej prezydium właściwej powiatowej (miejskiej, dzielnicowej) rady narodowej za fachową działalność łaźni w zakresie stosowania zabiegów balneologicznych i fizykoterapeutycznych.

2. Lekarz pełni fachowy nadzór nad personelem wykonującym zabiegi i nad urządzeniami służącymi do wykonywania zabiegów.

3. Do obowiązków lekarza należy w szczególności:

1) pilnowanie, aby pomieszczenia i urządzenia służące do wykonywania zabiegów były utrzymywane stale w należyłym stanie sanitarno-porządkowym,

2) czuwanie nad racjonalnym i oszczędnym używaniem aparatów i urządzeń leczniczych oraz ich fachową konserwacją i naprawą,

3) stałe pogłębianie swych wiadomości fachowych z zakresu balneologii i fizykoterapii oraz z zakresu

schorzeń, przy których leczeniu najczęściej stosuje się zabiegi balneologiczne i fizykoterapeutyczne,

4) dbanie o należyty poziom przygotowania personelu wykonującego zabiegi,

5) pilnowanie, aby chorzy byli leczeni współczesnymi metodami balneologicznymi i fizykoterapeutycznymi,

6) pilnowanie, aby chorzy byli należycie obsługiwani i mieli właściwą opiekę pielęgniarską,

7) zapoznanie się ze stanem zdrowia każdego chorego korzystającego z zabiegów w łaźni, obserwowanie i notowanie przebiegu leczenia oraz jego wyników, a ponadto zapoznanie się z występującymi odczynami pozabiegowymi,

8) zapoznanie się — poza badaniem ogólnym chorych — również z wynikami badań pomocniczych,

9) stosowanie w miarę potrzeby leczenia farmakologicznego,

10) nadzorowanie prowadzenia ewidencji zabiegów i notowanie spostrzeżeń o przebiegu leczenia,

11) czuwanie nad przestrzeganiem przez pracowników wykonujących zabiegi przepisów o bezpieczeństwie i higienie pracy oraz nad prawidłowym przechowywaniem środków leczniczych,

12) informowanie lekarza leczącego o wynikach leczenia balneologicznego i fizykoterapeutycznego.

4. Lekarz zatrudniony w łaźni jest odpowiedzialny za wykonywanie zabiegów zgodnie z wymaganiami wiedzy medycznej. Wszelkie modyfikacje wykonywania zabiegów nie mogą wykraczać poza metody mające podstawy naukowe. Jeżeli lekarz ma zamiar zastosować nowe metody lecznictwa balneologicznego i fizykoterapeutycznego, powinien na to uzyskać zgodę wydziału zdrowia i opieki społecznej prezydium właściwej powiatowej (miejskiej, dzielnicowej) rady narodowej.

5. Lekarz zatrudniony w łaźni obowiązany jest zbadać każdego chorego skierowanego na zabiegi i na tej podstawie wydać decyzję o odpowiednich zabiegach, przy czym nie jest związany ilością i rodzajem zabiegów wymienionych w skierowaniu. W razie uznania zabiegów wymienionych w skierowaniu za niewskazane, lekarz zatrudniony w łaźni obowiązany jest powiadomić o tym lekarza kierującego. Spory wynikłe z różnicy zdań w zakresie ustalenia właściwych dla danego przypadku zabiegów rozstrzyga wydział zdrowia i opieki społecznej prezydium właściwej powiatowej (miejskiej, dzielnicowej) rady narodowej.

6. Lekarz zatrudniony w łaźni może domagać się od lekarza, który wydał skierowanie na zabiegi, zwołania narady lekarskiej. W razie zwołania takiej narady lekarz zatrudniony w łaźni obowiązany jest wziąć w niej udział.

7. W razie nieszczęśliwego wypadku związanego z przeprowadzonymi zabiegami, lekarz obowiązany jest udzielić choremu pierwszej pomocy lekarskiej i przekazać chorego w razie potrzeby do szpitala, spowodować zawiadomienie o wypadku organów Milicji Obywatelskiej oraz sporządzić w tej sprawie szczegółowy protokół dla wydziału zdrowia i opieki społecznej prezydium właściwej powiatowej (miejskiej, dzielnicowej) rady narodowej.

8. Lekarz jest obowiązany ściśle współpracować z kierownictwem administracyjnym łaźni w zakresie działalności komórki lecznictwa oraz planowania, statystyki i sprawozdawczości z zakresu zabiegów balneologicznych i fizykoterapeutycznych.

9. Lekarz jest obowiązany brać udział w naradach dotyczących remontów lub przeróbek pomieszczeń, w których odbywają się zabiegi.

10. Lekarz zatrudniony w łaźni powinien ponadto wykonywać inne czynności, wiążące się bezpośrednio z zakresem jego działalności, a nie objęte niniejszym regulaminem, jeżeli zostaną mu poruczone przez wydział zdrowia i opieki społecznej prezydium właściwej powiatowej (miejskiej, dzielnicowej) rady narodowej.

Załącznik nr 3.

REGULAMIN PRACY PIEŁĘGNIARKI ZATRUDNIONEJ W ŁAŹNI KOMUNALNEJ PRZY WYKONYWANIU ZABIEGÓW BALNEOLOGICZNYCH I FIZYKOTERAPEUTYCZNYCH

1. Piełęgniarka podlega lekarzowi zatrudnionemu w łaźni komunalnej i wykonuje jego zlecenia dotyczące wykonywania zabiegów oraz prowadzenia dokumentacji leczniczej.

2. Piełęgniarka jest odpowiedzialna za czystość w pomieszczeniach, gdzie wykonuje się zabiegi, oraz za należyte wykonywanie zabiegów leczniczych przez kąpielowe.

3. Do obowiązków piełęgniarki należy w szczególności:

1) sprawdzanie sygnalizacji w kabinach kąpielowych,
2) sprawdzanie czystości, temperatury i wietrzenia kabin, poczekalni i pomieszczenia przeznaczonego na wypoczynek oraz czystości bielizny i koców,

3) sprawdzanie przepisanej temperatury kąpeli, stopnia zanurzenia i czasu trwania zabiegu,

4) pouczanie przed zabiegiem chorego o sposobie zachowania się podczas kąpeli i po kąpeli,

5) sprawdzanie okresowe termometrów kąpielowych,
6) przerywanie zabiegów i wezwanie lekarza w razie zaobserwowania zmian w zachowaniu się, wyglądzie lub samopoczuciu chorego,

7) nadzór nad przechowywaniem środków leczniczych.
4. Piełęgniarkę obowiązuje zyczliwy, taktowny i pełen wyrozumiałości stosunek do chorych.

5. Piełęgniarce nie wolno prowadzić z chorymi lub w ich obecności rozmów o metodach leczenia.

6. Piełęgniarka obowiązana jest zachować czystość osobistą i nosić w czasie pracy przepisaną odzież roboczą i ochronną. Nie wolno jej nosić w czasie pracy biżuterii.

7. Piełęgniarka obowiązana jest do przestrzegania tajemnicy zawodowej.

8. Piełęgniarka powinna wykonywać inne zlecenia lekarza w zakresie jej pracy, nie objęte niniejszym regulaminem.

Załącznik nr 4.

REGULAMIN PRACY PRACOWNIKÓW WYKONUJĄCYCH ZABIEGI BALNEOLOGICZNE W ŁAŹNIACH KOMUNALNYCH

1. Pracownicy wykonujący zabiegi balneologiczne w łaźniach komunalnych są odpowiedzialni za swoją pracę przed lekarzem zatrudnionym w łaźni.

2. Pracownicy wykonujący zabiegi balneologiczne obowiązani są w czasie godzin pracy nosić przepisową odzież roboczą i ochronną.

3. Zabiegi balneologiczne dla mężczyzn może wykonywać tylko personel męski, a dla kobiet tylko żeński. Zabiegi dla mężczyzn, kobiet i dzieci muszą być wykonywane w różnych godzinach lub w różnych pomieszczeniach.

4. Pracownicy wykonujący zabiegi balneologiczne obowiązani są w stosunku do wszystkich chorych być uprzejmi, a pracę swoją wykonywać starannie, szybko i fachowo.

5. Do obowiązków pracowników wykonujących zabiegi balneologiczne należy:

1) sprawdzenie aparatów i urządzeń wodoleczniczych przed rozpoczęciem zabiegów; w razie stwierdzenia jakichkolwiek uszkodzeń czy niedokładności w ich działaniu, powinni o tym zawiadomić lekarza zatrudnionego w łaźni,

2) wykonywanie zabiegów według przepisu lekarskiego i ściśle według ordynacji lekarskiej (temperatura, ciśnienie, miejsce i czas trwania zabiegu); w razie wątpliwości czy niezrozumienia ordynacji lekarskiej powinni się zwracać do lekarza,

3) przestrzeganie kolejności zaplanowanych zabiegów ściśle co do dnia, godziny i minuty,

4) pouczenie chorego, jak ma się zachować w czasie zabiegu i po zabiegu,

5) kontrolowanie w czasie zabiegu na przyrządach pomiarowych temperatury i ciśnienia wody,

6) obserwowanie chorego w czasie zabiegu; w razie

złego samopoczucia należy natychmiast zabieg przerwać i zawiadomić lekarza,

7) w razie nagłego zasłabnięcia chorego udzielenie mu pierwszej pomocy i wezwanie lekarza,

8) otoczenie szczególną opieką tych chorych, którzy według zlecenia lekarskiego wymagają tego w czasie zabiegu i po zabiegu,

9) pilnowanie, aby stan higieniczno-sanitarny pomieszczeń oraz temperatura pomieszczeń były odpowiednie; umiejętne używanie aparatów wodoleczniczych oraz dbałość o zapewnienie ich konserwacji.

6. Pracownikom wykonującym zabiegi balneologiczne

nie wolno wykonywać zabiegów bez przepisu lekarskiego oraz innych dokumentów uprawniających do pobierania zabiegów.

7. Pracownikom wykonującym zabiegi balneologiczne nie wolno czynić żadnych uwag czy prowadzić rozmów z chorymi o wydanych zleceniach lekarskich. Niedopuszczalna jest również krytyka niejasnych ordynacji lekarskich.

8. Pracownicy wykonujący zabiegi balneologiczne obowiązani są wykonywać inne zlecenia lekarza lub pielęgniarki wchodzące w zakres ich pracy, a nie objęte niniejszym regulaminem.

Załącznik nr 5.

REGULAMIN PRACY KĄPIELOWYCH PRACUJĄCYCH PRZY BOROWINIE

1. Kąpielowy jest odpowiedzialny za swą pracę przed lekarzem zatrudnionym w łaźni. Kąpielowy podlega bezpośrednio pielęgniarce zabiegowej.

2. Kąpielowy w czasie godzin pracy obowiązany jest nosić przepisową odzież roboczą i ochronną.

3. Kąpielowy w stosunku do wszystkich chorych powinien być uprzejmy, a pracę swoją wykonywać starannie, szybko i fachowo. Do obowiązków kąpielowego przy borowinie należy:

1) sprawdzanie temperatury oraz jakości gotowej borowiny otrzymanej do zabiegu z kuchni borowinowej (w wannie do zabiegów całkowitych lub częściowych, w kubłach do zabiegów całkowitych lub częściowych oraz w kubłach do zawiązań); w razie stwierdzenia uchybień w przygotowanej masie, kąpielowy zwraca się do kuchni borowinowej i melduje o tym lekarzowi; kąpielowy może sam przyrządzać masę borowinową do zawiązań (w wymaganej temperaturze) wówczas, gdy warunki techniczne nie pozwalają na przygotowanie jej w kuchni borowinowej,

2) wykonywanie zabiegów według instrukcji otrzymanej od lekarza zatrudnionego w łaźni ściśle według ordynacji lekarskiej (temperatura, stopień zanurzenia, czas trwania); w razie wątpliwości co do wykonania zabiegu kąpielowy powinien zwrócić się o wyjaśnienia do lekarza,

3) przestrzeganie kolejności zaplanowanych zabiegów ściśle co do dnia, godziny i minuty,

4) pouczenie chorego, jak ma się zachować w czasie zabiegu,

5) na zlecenie lekarza przyłożenie choremu, biorącemu zabieg borowinowy, zimnego okładu na serce, głowę lub kark,

6) pomaganie ciężko chorym przy rozbieraniu się i ubieraniu oraz ułatwianie im pobierania zabiegów,

7) kontrolowanie i obserwowanie chorego, pobierającego zabieg; w razie złego samopoczucia należy natychmiast zabieg przerwać i wezwać lekarza,

8) kontrolowanie i zwrócenie szczególnej uwagi na chorych po zabiegu (wychodzenie z wanny, przechodzenie pod natrysk, wstawianie z leżanki), ponieważ wtedy najczęściej zdarzają się omdlenia; udzielanie pierwszej pomocy i zawiadamianie lekarza,

9) otoczenie szczególną opieką tych chorych, którzy według zlecenia lekarskiego tego wymagają w czasie zabiegu i po zabiegu,

10) przekazywanie po każdym zabiegu zużytej borowiny wraz z naczyniami personelowi kuchni borowinowej,

11) dokładne oczyszczanie i osuszanie przyborów do zawiązań,

12) dbanie o stan higieniczno-porządkowy powierzonych pomieszczeń, utrzymywanie przewidzianej ciepłoty w pomieszczeniu w czasie zabiegów oraz dokładne wietrzenie po każdym zabiegu,

13) czyszczenie i odkurzanie przydzielonych do obsługi pomieszczeń w sposób ustalony przez lekarza.

4. Kąpielowy nie może wykonywać żadnych zabiegów bez przepisu lekarskiego oraz innych dokumentów uprawniających do pobierania zabiegów.

5. Kąpielowemu nie wolno czynić żadnych uwag ujemnych o wydawanych zleceniach lekarskich. Niedopuszczalna jest również krytyka niewyraźnych ordynacji lekarskich.

6. Kąpielowy obowiązany jest wypełniać inne zlecenia lekarza i pielęgniarki zabiegowej, wchodzące w zakres jego pracy, nie objęte niniejszym regulaminem.

Załącznik nr 6.

REGULAMIN PRACY PRACOWNIKÓW WZIEWALNI W ŁAŹNIACH KOMUNALNYCH

1. Pracownicy wzięwalni są odpowiedzialni za swoją pracę przed lekarzem zatrudnionym w łaźni.

2. Pracownicy wzięwalni obowiązani są w czasie godzin pracy nosić przepisową odzież roboczą i ochronną.

3. Pracownikom wzięwalni w stosunku do wszystkich chorych obowiązuje troskliwość i uprzejmość. Do ich obowiązków należy:

1) sprawdzanie stanu narzędzi i aparatów, zanim rozpoczyna wykonywanie zabiegów; w razie uszkodzeń czy niedokładności w działaniu aparatów mają obowiązek zawiadomić lekarza,

2) wykonywanie zabiegów według instrukcji otrzymanej od lekarza i według przepisu lekarskiego; w razie wątpliwości czy niezrozumienia przepisu lekarskiego powinni zasięgać informacji u lekarza,

3) przestrzeganie kolejności zaplanowanych zabiegów ściśle co do dnia, godziny i minuty,

4) wyjaławianie ustników do aparatów wzięwalnianych i dopilnowanie, aby każdy chory otrzymał wyjałowiony ustnik,

5) pouczenie chorego, jak ma się zachować w czasie zabiegu, oraz dostarczenie mu odzieży lub bielizny ochronnej,

6) obserwowanie stanu samopoczucia chorego w czasie zabiegu (w razie złego samopoczucia należy natych-

miast przerwać zabieg i zawiadomić lekarza),

7) udzielanie pierwszej pomocy w razie nagłego zasłabnięcia chorego i wezwanie lekarza,

8) otoczenie szczególną opieką tych chorych, którzy na zlecenie lekarza tego wymagają w czasie zabiegu i po zabiegu,

9) dopilnowanie, aby chory po zabiegu przez czas ustalony przez lekarza nie rozmawiał i nie palił tytoniu,

10) dopilnowanie, aby stan higieniczno-porządkowy pomieszczeń był dobry, oraz dokładne wietrzenie po każdym zabiegu wzięwalni celkowych i zbiorowych,

11) przeprowadzanie odkażania aparatów oraz należyte ich przechowywanie i zabezpieczenie.

4. Pracownikom wzięwalni nie wolno wykonywać żadnych zabiegów bez karty ordynacyjnej i dokumentu uprawniającego do pobierania zabiegów, tzw. przepisu lekarskiego.

5. Pracownikom wzięwalni nie wolno czynić żadnych uwag o wydanych zleceniach lekarskich; niedopuszczalna jest krytyka niewyraźnych ordynacji.

6. Pracownicy wzięwalni obowiązani są wypełniać inne zlecenia lekarza lub pielęgniarki zabiegowej, wchodzące w zakres ich pracy, a nie objęte niniejszym regulaminem.

REGULAMIN PRACY LABORANTA MEDYCZNEGO ZATRUDNIONEGO W ŁAŹNI KOMUNALNEJ

1. Laborant medyczny, zwany dalej „laborantem”, podlega bezpośrednio lekarzowi zatrudnionemu w łaźni.

2. Laborant medyczny jest odpowiedzialny za należyty stan powierzonych mu aparatury, narzędzi oraz innych przedmiotów mu powierzonych oraz za materiały zużywalne. O każdym zauważonym uszkodzeniu przedmiotów mu powierzonych lub braku w materiałach zużywalnych powinien natychmiast zawiadomić lekarza.

3. Laborant nie ma prawa wykonywać reperacji aparatury, z wyjątkiem drobnych napraw.

4. W szczególności do obowiązków laboranta należy:

1) przyjmowanie chorych skierowanych na zabiegi i załatwianie wszelkich formalności związanych z przyjęciem chorego,

2) przestrzeganie przyjmowania chorych na zabiegi w kolejności zgłaszania się, z tym że przypadki nagłe na polecenie lekarza powinny być załatwiane poza kolejnością; w razie spóźnienia się chorego laborant może wyjątkowo przeprowadzić zabieg w późniejszym terminie (w tym samym dniu), o ile ma wolny aparat i nie opóźni przez to wykonania zabiegów zaplanowanych w tym dniu,

3) sprawdzanie przed rozpoczęciem zabiegu aparatury i urządzeń oraz stwierdzanie ich przydatności do prawidłowego wykonania zabiegu,

4) pouczenie chorego przed zabiegiem o sposobie zachowania się w czasie jego trwania i uprzedzenie o normalnych odczuciach w czasie zabiegu,

5) wykonywanie na zlecenie lekarza zabiegów fizyko-terapeutycznych; w razie niejasnych zleceń, laborant zwraca się do lekarza o wyjaśnienia,

6) pilnowanie, aby zabiegi odbywały się w odpowiednich warunkach (temperatura, oświetlenie, wentylacja, wilgotność itp.),

7) przeprowadzanie zabiegu starannie i ściśle według wskazań lekarza oraz dopilnowanie, aby chory nie manipulował przy aparacie,

8) dawkowanie energii w czasie zabiegu zgodnie z poleceniem lekarskim oraz wielokrotne sprawdzanie w czasie zabiegu przyrządów pomiarowych i zachowania się chorych,

9) nieoddalanie się od aparatów czynnych,

10) przerwanie zabiegu i wezwanie lekarza w razie zaobserwowania zmian w zachowaniu się lub wyglądzie chorego (nagle zblednięcie, uderzenie krwi do głowy, zwolnienie lub znaczne przyspieszenie tętna) albo w razie pogorszenia się samopoczucia chorego,

11) natychmiastowe unieruchomienie aparatu i zawiadomienie lekarza w razie uszkodzenia lub niewłaściwego działania aparatu,

12) niezwłoczne zawiadomianie lekarza o wszelkich uszkodzeniach ciała powstałych u chorego wskutek zabiegów,

13) utrzymywanie sprzętu i bielizny w należytym porządku, dbanie o porządek i czystość pomieszczeń i inwentarza, racjonalne stosowanie energii elektrycznej i wody,

14) sprowadzanie po pracy do pozycji zerowej przyrządów i dźwigni, wyłączanie aparatury z gniazdek sieci zasilającej, opróżnianie wanien, zamknięcie kranów i zgaszenie światła,

15) przestrzeganie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy.

5. Laborant obowiązany jest zachować czystość osobistą i nosić w czasie pracy odzież roboczą i ochronną.

6. Laborant w czasie pracy powinien być czysto ubrany, starannie uczesany, mieć krótko obcięte paznokcie.

7. Laboranta obowiązuje życzliwość, taktowny i pełen wyrozumiałości stosunek do chorych.

8. Laborant jest obowiązany do zachowania tajemnicy zawodowej.

9. Laborant nie ma prawa wobec chorych podawać w wątpliwość stosowanych metod leczenia i wskazań lekarskich.

10. Laborant powinien być dokładnie obznajmiony z urządzeniami ochronnymi i stosować się bezwzględnie do wszystkich zleceń lekarza w tym zakresie.

11. Laborant jest obowiązany prowadzić książki materiałowe i gospodarkę materiałową.

12. Laborant jest obowiązany wykonywać również inne zlecenia lekarza wchodzące w zakres jego pracy, a nie objęte niniejszym regulaminem.

35

ZARZĄDZENIE MINISTRÓW SZKOLNICTWA WYŻSZEGO, OŚWIATY, ZDROWIA I OPIEKI SPOŁECZNEJ ORAZ PRZEWODNICZĄCEGO GŁÓWNEGO KOMITETU KULTURY FIZYCZNEJ I TURYSTYKI

z dnia 16 października 1964 r.

w sprawie zasad i warunków tworzenia w szkołach wyższych asystenckich studiów przygotowawczych.

(Monitor Polski z dnia 14 listopada 1964 r. Nr 77, poz. 358)

(Wyciąg)

Na podstawie art. 11 i 15 ustawy z dnia 5 listopada 1958 r. o szkołach wyższych (Dz. U. Nr 68, poz. 336) i § 5 pkt 2 uchwały nr 215 Rady Ministrów z dnia 14 czerwca 1963 r. w sprawie planu rozwoju kadr naukowych w latach 1961—1970 w szkołach wyższych i placówkach naukowych Polskiej Akademii Nauk zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. W szkołach wyższych mogą być tworzone asystenckie studia przygotowawcze, jako studia specjalne, dla doboru i przygotowania kandydatów na stanowiska pomocniczych pracowników nauki.

§ 10. 1. Zatrudnienie osoby, która ukończyła asystenckie studia przygotowawcze, na stanowisku asystenta następuje w ramach ogólnej liczby etatów przyznanych danej szkole wyższej, na zasadach i w trybie przepisów określających wa-

runki, którym powinni odpowiadać kandydaci na pomocniczych pracowników nauki w szkołach wyższych.

2. Osobom, które po odbyciu asystenckich studiów przygotowawczych zostały zatrudnione na stanowisku asystenta, okres studiów na asystenckim studium przygotowawczym wlicza się do okresu wymaganego od asystentów do wypłaty dodatku specjalnego do uposażenia zasadniczego, zgodnie z przepisami o uposażeniu pracowników szkół wyższych.

§ 11. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Szkolnictwa Wyższego: H. Golański

Minister Oświaty: W. Tułodziecki

Minister Zdrowia i Opieki Społecznej:

J. Sztachelski

Przewodniczący Głównego Komitetu Kultury

Fizycznej i Turystyki: w z. M. Jekiel

36

ZARZĄDZENIE MINISTRA SZKOLNICTWA WYŻSZEGO

z dnia 16 października 1964 r.

w sprawie ustalenia wzoru umowy o stypendium fundowane na kierunkach studiów objętych przepisami o zatrudnianiu absolwentów szkół wyższych.*(Monitor Polski z dnia 14 listopada 1964 r. Nr 77, poz. 359)**(Wyciąg)*

Na podstawie art. 6 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. o zatrudnianiu absolwentów szkół wyższych (Dz. U. Nr 8, poz. 48) oraz § 11 ust. 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 czerwca 1964 r. w sprawie zatrudniania absolwentów szkół wyższych oraz orzekania o obowiązku zwrotu kosztów wykształcenia (Dz. U. Nr 22, poz. 146) zarządza się, co następuje:

§ 1. Umowy o stypendia fundowane, zawiera-

ne pomiędzy zakładami pracy a studentami odbywającymi studia na kierunkach objętych przepisami o zatrudnianiu absolwentów szkół wyższych, powinny być sporządzane według wzoru stanowiącego załącznik do zarządzenia.

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Szkolnictwa Wyższego: *H. Golański*

Załącznik do zarządzenia Ministra Szkolnictwa Wyższego z dnia 16 października 1964 r. (poz. 359).*)

UMOWA O STYPENDIUM FUNDOWANE NA KIERUNKACH STUDIÓW OBJĘTYCH PRZEPISAMI O ZATRUDNIANIU ABSOLWENTÓW SZKÓŁ WYŻSZYCH

W dniu . . . . . 19... r. pomiędzy
(nazwa i adres zakładu pracy)

zwanym dalej „fundatorem”, reprezentowanym przez
Obywatela(kę)
(imię i nazwisko, zajmowane stanowisko lub tytuł służbowy)

działającego(cej) na mocy pełnomocnictwa . . . . .
Obywatela(kę)
(imię i nazwisko studenta)

synem—córką . . . . . urodzonym(ą)
dnia . . . . . w . . . . .
studentem(ką) . . . . . roku wydziału . . . . .

(nazwa wydziału i szkoły wyższej)

zwanym(ą) dalej „stypendystą”, zawarta zostaje następująca umowa w przedmiocie warunków przyznania stypendium fundowanego:

§ 3. 1. Stypendysta zobowiązuje się po zakończeniu studiów podjąć pracę u fundatora i wykonywać ją przez okres . . . . .

(podać okres, w ciągu którego stypendysta obowiązany jest pracować)

§ 4. Fundator zobowiązuje się zatrudnić u siebie stypendystę po zakończeniu studiów w okresie podanym w § 3 ust. 1 niniejszej umowy:

1) zgodnie z przepisami . . . . .

(określenie przepisów normujących zasady odbywania

wstępnego stażu pracy lub praktyki zawodowej — podyplomowej)

przez okres . . . . .
w celu odbycia wstępnego stażu pracy (praktyki zawodowej, podyplomowej),

2) po ukończeniu wstępnego stażu pracy (praktyki zawodowej, podyplomowej) jako . . . . .

(ogólne określenie rodzaju pracy)
zgodnie z kierunkiem studiów . . . . .
(określenie kierunku studiów)

§ 5. Wynagrodzenie stypendysty ustalone zostanie zgodnie z obowiązującymi przepisami z chwilą podjęcia pracy.

§ 6. Jeżeli stypendysta ze względu na konieczność zapewnienia specjalnych warunków odbycia wstępnego stażu pracy (praktyki zawodowej, podyplomowej) zostanie skierowany na okres stażu (praktyki) do innego zakładu pracy, przewidywany termin podjęcia pracy ulegnie przedłużeniu o okres tego stażu (praktyki). Do ustalonego w § 3 ust. 1 okresu, na jaki obie strony zobowiązują się zawrzeć umowę o pracę, wlicza się okres odbywania stażu (praktyki).

§ 7. Fundator zobowiązuje się zapewnić stypendyście zamieszkanie, po podjęciu przez niego pracy, mieszkanie lub pomieszczenie zastępcze zgodnie z przepisami w sprawie zatrudniania absolwentów szkół wyższych oraz orzekania o obowiązku zwrotu kosztów wykształcenia.

§ 8. 1. Przewidywany termin podjęcia pracy ustala się na . . . . . O konieczności przedłużenia terminu stawienia się do pracy stypendysta obowiązany jest zawiadomić fundatora i rozpocząć pracę w uzgodnionym z nim terminie.

2. Stypendysta obowiązany jest w ciągu 14 dni od dnia ukończenia studiów uzgodnić z właściwym pełnomocnikiem Przewodniczącego Komitetu Pracy i Płac do spraw zatrudnienia absolwentów szkół wyższych — dokładną datę stawienia się do zakładu pracy w celu podjęcia pracy.

3. Podjęcie pracy powinno nastąpić nie później niż w ciągu dwóch miesięcy od dnia ukończenia studiów.

§ 9. 1. W razie uchylania się od wykonania obowiązku wynikającego z ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. o zatrudnianiu absolwentów szkół wyższych (Dz. U. Nr 8, poz. 48) stypendysta obowiązany jest do zwrotu fundatorowi pobranego stypendium w całości lub w odpowiedniej części, a Skarbowi Państwa — ustalonej właściwymi przepisami części kosztów wykształcenia.

2. Postanowienie ust. 1 stosuje się odpowiednio w razie rozwiązania umowy o pracę bez wypowiedzenia z winy stypendysty przed upływem terminu, o którym mowa w § 3 ust. 1 niniejszej umowy.

(podpis stypendysty)

(podpis przedstawiciela fundatora)

*) Załącznik podany jest w wyciągu.

ZARZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA I OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 17 listopada 1964 r.

w sprawie dostosowania przepisów o zatrudnianiu absolwentów szkół wyższych do specjalnych warunków występujących na kierunkach studiów w akademiach medycznych.*(Monitor Polski z dnia 1 grudnia 1964 r. Nr 82, poz. 387)*

Na podstawie art. 1 ust. 3, art. 5 ust. 3, art. 6 i art. 9 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. o zatrudnianiu absolwentów szkół wyższych (Dz. U. Nr 8, poz. 48) oraz § 65 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 czerwca 1964 r. w sprawie zatrudniania absolwentów szkół wyższych oraz orzekania o obowiązku zwrotu kosztów wykształcenia (Dz. U. Nr 22, poz. 146) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1.**Przepisy wstępne.**

§ 1. Użyte w zarządzeniu określenia oznaczają:

1) „rozporządzenie” — rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 czerwca 1964 r. w sprawie zatrudniania absolwentów szkół wyższych oraz orzekania o obowiązku zwrotu kosztów wykształcenia (Dz. U. Nr 22, poz. 146),

2) „absolwent” bez bliższego określenia — absolwenta-lekarza, absolwenta lekarza-dentystę lub absolwenta-farmaceutę,

3) „absolwent miejscowy” — absolwenta, który jest zameldowany na stały pobyt w miejscowości będącej siedzibą zakładu pracy lub w miejscowości, z której czas dojazdu publicznym środkiem lokomocji do zakładu pracy i z powrotem nie przekracza 2 godzin.

§ 2. 1. Do absolwentów mających podjąć pracę w jednostkach organizacyjnych resortu zdrowia i opieki społecznej lub w zakładach społecznych służby zdrowia podległych innym resortom stosuje się przepisy rozporządzenia ze zmianami wynikającymi z niniejszego zarządzenia.

2. Do absolwentów mających podjąć pracę w innych jednostkach organizacyjnych niż określone w ust. 1 stosuje się przepisy rozporządzenia bez zmian wynikających z niniejszego zarządzenia.

Rozdział 2.**Planowanie rozdziału stypendiów fundowanych, umów przedwstępnych i skierowań do pracy.****1. Planowanie rozdziału stypendiów fundowanych.**

§ 3. Do ustalania planu rozdziału stypendiów fundowanych oraz zasad, trybu i terminów zgłaszania wniosków o fundowanie stypendiów studentom akademii medycznych mają zastosowanie przepisy instrukcji Przewodniczącego Komisji Planowania przy Radzie Ministrów z dnia 3 lipca 1964 r. w sprawie ustalania planu rozdziału stypendiów fundowanych oraz szczegółowych zasad i trybu zgłaszania wniosków o fundowanie stypendiów studentom szkół wyższych (Monitor Polski Nr 54, poz. 259).

2. Planowanie umów przedwstępnych.

§ 4. 1. Zainteresowani ministrowie oraz właściwe do spraw zdrowia i opieki społecznej orga-

ny prezydium wojewódzkich rad narodowych (rad narodowych miast wyłączonych z województw) przedstawiają Ministrowi Zdrowia i Opieki Społecznej w terminie do dnia 15 listopada każdego roku projekty wykazów podległych zakładów pracy, uprawnionych do zawierania umów przedwstępnych ze studentami akademii medycznych, z podaniem liczby umów w każdym zakładzie.

2. Projektami wykazów określonych w ust. 1 mogą być objęte tylko zakłady pracy położone na terenach, na których występuje szczególny niedobór kadr lekarzy, lekarzy-dentystów bądź farmaceutów.

3. Minister Zdrowia i Opieki Społecznej ustala i przekazuje do dnia 31 grudnia każdego roku zainteresowanym ministrom, właściwym do spraw zdrowia i opieki społecznej organom prezydium wojewódzkich rad narodowych (rad narodowych miast wyłączonych z województw) oraz akademiom medycznym wykazy zakładów pracy uprawnionych do zawierania umów przedwstępnych.

4. Zainteresowani ministrowie oraz właściwe do spraw zdrowia i opieki społecznej organy prezydium rad narodowych zawiadamiają niezwłocznie podległe im zakłady pracy o umieszczeniu ich w wykazie zakładów uprawnionych do zawierania umów przedwstępnych.

3. Planowanie skierowań do pracy.

§ 5. 1. Na podstawie danych otrzymanych z Ministerstwa Zdrowia i Opieki Społecznej o przewidywanej dla każdego województwa liczbie absolwentów-lekarzy właściwe do spraw zdrowia i opieki społecznej organy prezydium wojewódzkich rad narodowych (rad narodowych miast wyłączonych z województw) ustalają i przekazują Ministerstwu Zdrowia i Opieki Społecznej w terminie do dnia 15 listopada każdego roku projekty planów skierowań tych absolwentów do pracy z podaniem nazwy i siedziby zakładów oraz liczby stanowisk w każdym z nich.

2. Projekty planów skierowań absolwentów-lekarzy obejmować mogą tylko zakłady spełniające warunki do odbycia stażu podyplomowego.

3. Na podstawie projektów planów skierowań do pracy określonych w ust. 1 oraz wniosków zainteresowanych ministrów Minister Zdrowia i Opieki Społecznej ustala i przekazuje do dnia 31 grudnia każdego roku właściwym do spraw zdrowia i opieki społecznej organom prezydium wojewódzkich rad narodowych (rad narodowych miast wyłączonych z województw) oraz akademiom medycznym plan skierowań do pracy absolwentów-lekarzy.

4. Minister Zdrowia i Opieki Społecznej określa corocznie zasady ustalania planu skierowań

do pracy absolwentów lekarzy-dentystów i farmaceutów.

§ 6. Pełnomocnicy Przewodniczącego Komitetu Pracy i Płac przy akademiach medycznych oraz właściwe do spraw zdrowia i opieki społecznej organy prezydium wojewódzkich rad narodowych (rad narodowych miast wyłączonych z województw) na podstawie planów określonych w § 4 ust. 3 i § 5 ust. 3 zapewniają szczegółową informację w zakresie umów przedwstępnych i planu skierowań do pracy studentów odpowiednich kierunków studiów.

Rozdział 3.

Przepisy wspólne dla absolwentów akademii medycznych wszystkich kierunków studiów.

§ 7. 1. Absolwent, który w czasie studiów nie zawarł umowy o stypendium fundowane lub umowy przedwstępnej, może w ciągu 2 miesięcy od dnia ukończenia studiów złożyć wniosek o skierowanie go do pracy do jednego z zakładów objętego planem skierowań do pracy.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, absolwent składa pełnomocnikowi Przewodniczącego Komitetu Pracy i Płac przy organie do spraw zdrowia i opieki społecznej prezydium wojewódzkiej rady narodowej (rady narodowej miasta wyłączonego z województwa), właściwym ze względu na siedzibę zakładu pracy.

3. Pełnomocnik (ust. 2) wyda absolwentowi skierowanie do pracy do wskazanego zakładu pracy w ciągu 15 dni od dnia złożenia wniosku, jeżeli zakład pracy jest objęty planem skierowań do pracy absolwentów danego kierunku studiów i posiada wolny etat oraz brak jest wniosków zgłoszonych przez innych absolwentów.

4. Jeżeli wniosek o wydanie skierowania do tego samego zakładu pracy złożyło dwóch lub więcej absolwentów, pełnomocnik wyda skierowanie absolwentowi posiadającemu dyplom z wyróżnieniem, a jeżeli żaden z nich nie posiada dyplomu z wyróżnieniem — absolwentowi miejscowemu.

5. Jeżeli warunku określonego w ust. 4 nie spełnia żaden ze zgłaszających się absolwentów bądź spełnia go 2 lub więcej absolwentów, pełnomocnik wyda skierowanie absolwentowi, który pierwszy zgłosił wniosek.

6. W wypadkach, o których mowa w ust. 5, pełnomocnik powiadamia pozostałych absolwentów o odmowie wydania skierowania w terminie 15 dni od dnia złożenia wniosku przez pierwszego absolwenta.

§ 8. Absolwent, który w czasie studiów nie zawarł umowy o stypendium fundowane lub umowy przedwstępnej i który nie skorzystał z uprawnień przewidzianego w § 7 ust. 1 lub nie uzyskał skierowania do wskazanego zakładu pracy, obowiązany jest zgłosić się w terminie 3 miesięcy od dnia ukończenia studiów do pełnomocnika Przewodniczącego Komitetu Pracy i Płac przy akademii medycznej, którą absolwent ukończył, po przydział skierowania.

§ 9. W skierowaniach, o których mowa w § 7 i § 8, ustala się dokładną datę stawienia się absolwenta do zakładu pracy w celu podjęcia pracy.

Podjęcie pracy powinno nastąpić nie później niż w ciągu 4 miesięcy od dnia ukończenia studiów. Do skierowań tych nie ma zastosowania przepis § 17 ust. 1 rozporządzenia.

§ 10. Czynności powierzone w rozporządzeniu organom do spraw zatrudnienia (wydziałom zatrudnienia) są wykonywane w stosunku do absolwentów akademii medycznych przez odpowiednie organy do spraw zdrowia i opieki społecznej prezydium rad narodowych.

§ 11. Zakład pracy, do którego absolwent zgłosił się do pracy, zawiera z nim umowę o pracę na okres przewidziany w § 13 i § 14. O zawarciu umowy zakład pracy obowiązany jest zawiadomić właściwy miejscowo organ do spraw zdrowia i opieki społecznej prezydium wojewódzkiej rady narodowej (rady narodowej miasta wyłączonego z województwa) w ciągu 7 dni od jej zawarcia.

§ 12. Zakłady pracy podległe lub nadzorowane przez zainteresowanych ministrów przekazują w ciągu 7 dni od dnia podjęcia pracy przez absolwenta właściwym miejscowo organom do spraw zdrowia i opieki społecznej prezydium wojewódzkich rad narodowych (rad narodowych miast wyłączonych z województw) informacje dotyczące podjęcia przez absolwentów pracy w tych zakładach.

Rozdział 4.

Przepisy dotyczące absolwentów lekarzy-dentystów i absolwentów farmaceutów.

§ 13. Absolwenci lekarze-dentyści i absolwenci farmaceuci podejmują pracę według zasad określonych w ustawie z dnia 25 lutego 1964 r. o zatrudnianiu absolwentów szkół wyższych (Dz. U. Nr 8, poz. 48) i w niniejszym zarządzeniu na okres trzech lat.

Rozdział 5.

Przepisy dotyczące absolwentów-lekarzy.

§ 14. Absolwenci-lekarze podejmują pracę według zasad określonych w § 13 na okres dwóch lat — w celu odbycia dwuletniego stażu podyplomowego.

§ 15. Absolwenci-lekarze odbywają staż podyplomowy w jednym zakładzie pracy z zastrzeżeniem przepisów § 16 i § 17.

§ 16. 1. Do odbycia stażu podyplomowego w dwóch zakładach pracy obowiązani są absolwenci-lekarze, którzy złożyli oświadczenie, że po odbyciu stażu poświęcą się pracy w dziedzinach: służby sanitarno-epidemiologicznej, psychiatrii, ftyzjatrii lub pediatrii.

2. W skierowaniu do pracy wydanym absolwentom-lekarzom, o których mowa w ust. 1, pełnomocnik wymienia obydwa zakłady pracy, w których absolwent obowiązany jest odbyć kolejno staż podyplomowy. W miarę możliwości zakłady te powinny być położone w tej samej miejscowości.

3. Absolwent-lekarz zamiejscowy po odbyciu stażu w pierwszym zakładzie pracy zachowuje prawo do zajmowania przydzielonego mu przez zakład pracy pomieszczenia przez okres odbywania stażu podyplomowego w drugim zakładzie pracy, jeżeli zakład ten jest położony w tej samej miejscowości lub jeżeli czas dojazdu publicz-

nym środkiem lokomocji z miejscowości, w której absolwent ma pomieszczenie, do drugiego zakładu pracy i z powrotem nie przekracza 2 godzin.

4. W razie skierowania absolwenta-lekarza do drugiego zakładu pracy bez zachowania warunku przewidzianego w ust. 3, zakład ten ma w stosunku do absolwenta-lekarza takie obowiązki, jakie są przewidziane w stosunku do zamiejscowych absolwentów-lekarzy zatrudnionych na podstawie skierowania do pracy.

5. Przepis ust. 4 nie dotyczy absolwentów-lekarzy miejscowych.

§ 17. 1. Zakład pracy, który nie może zapewnić absolwentowi-lekarzowi odbycia stażu podyplomowego w specjalności objętej programem stażu w innych wypadkach niż przewidziane w § 16, deleguje absolwenta-lekarza w porozumieniu z właściwym miejscowo organem do spraw zdrowia i opieki społecznej prezydium wojewódzkiej rady narodowej (rady narodowej miasta wyłączonego z województwa) do właściwego zakładu pracy na okres potrzebny do odbycia stażu podyplomowego w tej specjalności.

2. W wypadkach, o których mowa w ust. 1, absolwentowi-lekarzowi przysługuje zwrot kosztów przejazdu, noclegów i diety według zasad obowiązujących przy podróżach służbowych.

3. Przepisu ust. 2 nie stosuje się do absolwentów-lekarzy miejscowych.

§ 18. 1. Absolwent-lekarz, który zawarł w czasie studiów umowę o stypendium fundowane, obowiązany jest w ciągu 15 dni od dnia ukończenia studiów przedstawić tę umowę pełnomocnikowi Przewodniczącego Komitetu Pracy i Płac przy organie do spraw zdrowia i opieki społecznej prezydium wojewódzkiej rady narodowej (rady narodowej miasta wyłączonego z województwa), właściwym ze względu na siedzibę zakładu pracy, w celu ustalenia, czy zakład ten spełnia warunki do odbycia stażu podyplomowego.

2. Jeżeli zakład pracy nie spełnia warunków do odbycia stażu podyplomowego lub spełnia je tylko częściowo, absolwent-lekarz odbywa staż podyplomowy w całości lub w części na podstawie skierowania do pracy, wydanego przez pełnomocnika określonego w ust. 1. W miarę możliwości absolwent powinien być skierowany do miejscowości, w której położony jest zakład pracy fundujący stypendium.

3. Do absolwentów-lekarzy zatrudnionych na podstawie skierowań do pracy, wydanych w trybie ust. 2, stosuje się przepisy §§ 15—17.

4. Jednostka, która ufundowała stypendium, jest obowiązana zawiadomić o treści umowy właściwy ze względu na swą siedzibę organ do spraw zdrowia i opieki społecznej prezydium wojewódzkiej rady narodowej (rady narodowej miasta wyłączonego z województwa).

§ 19. 1. Okres stażu podyplomowego odbytego na podstawie skierowania do pracy lub na podstawie umowy o stypendium fundowane wlicza się absolwentowi-lekarzowi do okresu pracy przewidzianego w umowie o stypendium fundowane.

2. Jeżeli okres pracy przewidziany w umowie o stypendium fundowane jest równy dwóm latom lub krótszy, absolwent-lekarz po odbyciu stażu podyplomowego na podstawie skierowania do pracy nie ma obowiązku podjęcia pracy w zakładzie fundującym stypendium.

3. Jeżeli okres pracy przewidziany w umowie o stypendium fundowane jest dłuższy niż dwa lata, absolwent-lekarz po odbyciu na podstawie skierowania do pracy stażu podyplomowego obowiązany jest podjąć pracę w zakładzie fundującym stypendium na okres przewidziany w umowie o stypendium fundowane, pomniejszony o dwa lata. Okres ten nie może być dłuższy niż 1 rok.

4. W wypadkach, o których mowa w ust. 2 i 3, zakład pracy, który ufundował stypendium, nie może dochodzić żadnych należności z tytułu nieprzepracowania przez absolwenta-lekarza okresu do dwóch lat, przewidzianego w umowie o stypendium fundowane.

§ 20. 1. Absolwent-lekarz, który uchyla się od odbycia stażu podyplomowego w całości lub w części, obowiązany jest do zwrotu kosztów wykształcenia zgodnie z przepisami rozporządzenia.

2. Absolwent-lekarz, który po odbyciu stażu podyplomowego uchyla się od wykonania obowiązku przewidzianego w § 19 ust. 3, zwraca część stypendium fundowanego proporcjonalną do okresu, który absolwent-lekarz powinien przepracować zgodnie z przepisem § 19 ust. 3.

§ 21. Studenci wydziałów lekarskich mogą do dnia ukończenia studiów zawierać umowy przedwstępne z zakładami pracy, umieszczonymi w wykazach określonych w § 4 ust. 4.

§ 22. O decyzji wydanej w sprawie zarejestrowania umowy przedwstępnej pełnomocnik Przewodniczącego Komitetu Pracy i Płac przy Akademii Medycznej zawiadamia stronę, które zawarły umowę, oraz organ do spraw zdrowia i opieki społecznej prezydium wojewódzkiej rady narodowej (rady narodowej miasta wyłączonego z województwa) właściwy ze względu na siedzibę jednostki (zakładu) zawierającej umowę.

Rozdział 6.

Przepisy dotyczące studentów akademii medycznych, którzy nie złożyli w obowiązujących terminach egzaminów wymaganych do otrzymania dyplomu.

§ 23. 1. Przepisy zarządzenia stosuje się odpowiednio do studentów akademii medycznych, którzy zaliczyli ostatni rok studiów, lecz z przyczyn przez nich zawinionych nie złożyli w obowiązujących terminach egzaminów wymaganych do otrzymania dyplomu, z tym że:

1) studentów wydziałów lekarskich i oddziałów stomatologicznych kieruje się na stanowiska felczerów, a studentów wydziałów farmaceutycznych — na stanowiska techników aptecznych,

2) obowiązek wynikający ze skierowań wygasa z chwilą uzyskania dyplomu.

2. Student, który uzyskał dyplom (ust. 1 pkt 2), obowiązany jest podjąć pracę zgodnie z przepisami niniejszego zarządzenia, z tym że do okresu pracy wlicza się okres przepracowany zgodnie z ust. 1 pkt 1.

3. Przepis ust. 2 nie dotyczy absolwentów-lekarzy, którzy obowiązani są po ukończeniu studiów odbyć dwuletni staż podyplomowy.

R o z d z i a ł 7.

Przepisy przejściowe i końcowe.

§ 24. Terminy określone w § 4 ust. 1 i § 5 ust. 1 upływają w 1964 r. z dniem 15 grudnia.

§ 25. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 lipca 1964 r.

Minister Zdrowia i Opieki Społecznej:
w z. B. Bednarski

ZARZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA I OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 14 stycznia 1965 r.

w sprawie powołania oraz zakresu działania uczelnianych komisji opiniujących w sprawach zatrudniania absolwentów akademii medycznych.

(Monitor Polski z dnia 21 stycznia 1965 r. Nr 3, poz. 11)

Na podstawie art. 6 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. o zatrudnianiu absolwentów szkół wyższych (Dz. U. Nr 8, poz. 48) oraz § 19 ust. 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 czerwca 1964 r. w sprawie zatrudniania absolwentów szkół wyższych oraz orzekania o obowiązku zwrotu kosztów wykształcenia (Dz. U. Nr 22, poz. 146) zarządza się, co następuje:

§ 1. W akademiach medycznych powołuje się uczelniane komisje opiniujące w sprawach zatrudniania absolwentów, zwane w dalszym ciągu „komisjami”.

§ 2. 1. Zadaniem komisji jest udzielanie działającym w akademiach medycznych pełnomocnikom Przewodniczącego Komitetu Pracy i Płac opinii o studentach (absolwentach), którzy mają być zatrudnieni w trybie ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. o zatrudnianiu absolwentów szkół wyższych (Dz. U. Nr 8, poz. 48).

2. Do zadań komisji w szczególności należy:

1) udzielanie opinii co do charakteru pracy najbardziej odpowiadającej studentowi lub absolwentowi akademii medycznej ze względu na jego uzdolnienia i zainteresowania,

2) udzielanie opinii, czy studenci, którzy uzyskali zaliczenie ostatniego roku studiów, nie złożyli w obowiązujących terminach egzaminów wymaganych do otrzymania dyplomu z przyczyn przez nich zawinionych, czy też nie zawinionych,

3) opiniowanie na wniosek pełnomocnika Przewodniczącego Komitetu Pracy i Płac odwołań absolwentów akademii medycznych od decyzji o skierowaniu do pracy,

4) opiniowanie przedstawionych przez pełnomocnika Przewodniczącego Komitetu Pracy i Płac spraw dotyczących zwolnienia absolwentów akademii medycznych od obowiązku pracy.

3. Rektorzy akademii medycznych ustalą zasady współdziałania komisji z pełnomocnikami Przewodniczącego Komitetu Pracy i Płac w sprawach, o których mowa w zarządzeniu.

4. Skierowania do pracy wydają absolwentom pełnomocnicy Przewodniczącego Komitetu Pracy i Płac na podstawie opinii komisji.

5. Na prośbę pełnomocnika Przewodniczącego Komitetu Pracy i Płac komisja udziela opinii o studentach mających zawrzeć umowy przedwstępne oraz w sprawie zarejestrowania umów.

§ 3. W skład komisji wchodzi:

1) rektor lub wyznaczony przez rektora prorektor — jako przewodniczący komisji oraz

2) dziekan (prodziekan) właściwego wydziału (oddziału) i

3) przedstawiciel rady uczelnianej Zrzeszenia Studentów Polskich

— jako członkowie komisji.

§ 4. 1. W posiedzeniach komisji bierze udział pełnomocnik Przewodniczącego Komitetu Pracy i Płac oraz przedstawiciel zainteresowanego resortu (prezydium rady narodowej).

2. Przewodniczący komisji może zaprosić na posiedzenie również zainteresowanego studenta lub inne osoby.

3. Posiedzenie komisji zwołuje jej przewodniczący z inicjatywy własnej lub na wniosek pełnomocnika Przewodniczącego Komitetu Pracy i Płac.

4. Z posiedzenia komisji sporządza się protokół.

§ 5. Opinie, o których mowa w § 2 ust. 2 pkt 1, powinny być przekazane pełnomocnikowi Przewodniczącego Komitetu Pracy i Płac w terminach uzgodnionych z rektorem.

§ 6. Przewodniczący komisji może ustalić szczegółowy regulamin działania komisji.

§ 7. Sekretariat komisji prowadzą pracownicy akademii medycznej wyznaczeni przez dziekanów właściwych wydziałów.

§ 8. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Zdrowia i Opieki Społecznej:

J. Sztachelski

Wydawnictwo Związkowe CRZZ — Warszawa, ul. Kopernika 36/40

WARUNKI PRENUMERATY:

Prenumeratę na kraj przyjmują urzędy pocztowe, Mstosnoże oraz Oddziały i Delegatury „Ruch”. Można również dokonywać wpłat na konto PKO Nr 1-6-100020 — Centrala Kolportażu Prasy i Wydawnictw „Ruch” Warszawa, ul. Wronia 23. Prenumeraty przyjmowane są do 5 dnia miesiąca poprzedzającego okres prenumeraty.

Cena prenumeraty: kwartalnie — zł 10.—, półrocznie — zł 20.—, rocznie — zł 40.—

Prenumeratę na zagranicę, która jest o 40% droższa — przyjmuje Biuro Kolportażu Wydawnictw Zagranicznych „Ruch” Warszawa, ul. Wronia 23, tel. 20-46-88; konto PKO Nr 1-6-100024.

Egzemplarze numerów zdezaktualizowanych można nabywać w Punkcie Wysyłkowym Prasy Archiwalnej „Ruch” Warszawa, ul. Srebrna 12, konto PKO Nr 114-6-700041 VII O/M Warszawa.